

ŽIVA ZAJEDNICA

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH ZAJEDNICA · **LEBENDIGE GEMEINDE**
MITTEILUNGSBLATT DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN GEMEINDEN
BROJ 6 (171) · LIPANJ/JUNI 1996 · D 2384 E

- Europa i mi
- Ivan mu je ime
- Hrvatski svećenik na Tibetu
- Duhovska hodočašća
- Lica Bosne

Susret mladih u Splitu

▲ Ni olujna kiša nije mogla rastjerati mlade s kninske tvrđave

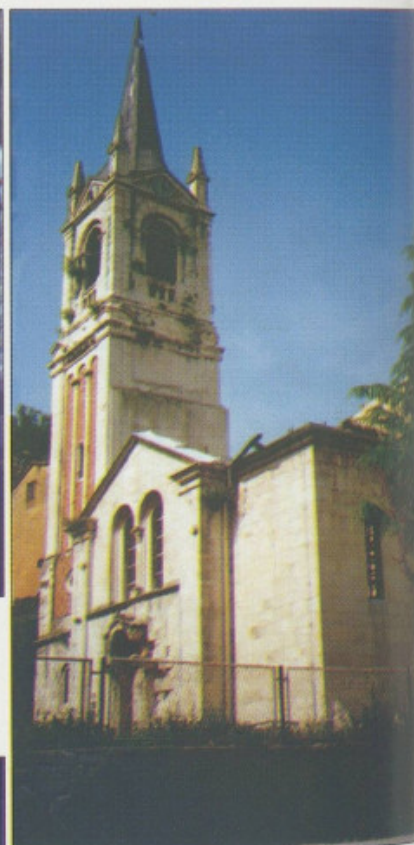
*Susret hrvatske
katoličke mladeži
Knin – Split – Solin
6.–9.6.1996.*

Tragovima slobode

▲ „Lijepa naša“ na tvrđavi u Kninu: pjevaju mladi iz Berlina, a svira limena glazba s Trilja. U prvom planu mons. Srećko Badurina (u sredini), mons. Vladimir Stanković (desno) i fra Bernardo Dukić

▼ Zbor mladih iz Berlina pod ravnanjem fra B. Marića

▲ Spaljena samostanska crkva sv. Ante u Kninu

▼ Tri sestre na tvrđavi obećale su našem snimatelju da će se vratiti u domovinu

UVODNIK

Vjera – temelj opstanka i povratka

Razmišljali smo ima li smisla tiskati ovaj broj prije Susreta mladih u Kninu i Splitu. Iako smo sve priredili za tisak na vrijeme, odlučili smo da to bude nakon toga. Stoga ovaj lipanjski broj stiže malo kasnije u ruke čitatelja, ali ritam izlaženja našega lista i jest negdje sredinom mjeseca, budući da imamo dva dvobroja, od kojih je sljedeće izdanje ljetni dvobroj. Da ne bismo previše kasnili sa Susretom mladih, zaključili smo tom događaju posvetiti prve dvije i posljednje dvije stranice u boji, a opširniju reportažu objaviti ćemo u narednom broju.

Iz mnoštva događaja u svibnju i početkom lipnja bilo je pravo umijeće izabrati one najvažnije i dati im prostora u ovom broju. U većini zajednica proslavljene su podjele krizme, prve pričesti, Majčin dana, Dan državnosti RH, područni susreti mladih, hodočašća... Usto je bilo više kulturnih događaja, koji također zaslužuju našu pozornost.

Ovo naše izdanje zato obiluje fotografijama i izvješćima iz naših zajednica, koje u svibnju i lipnju imaju i prebogat pastoralni program. Skrećemo vam pozornost, dragi čitatelji, da smo već za ovaj broj bili pripremili podlistak o sektama na četiri stranice, ali ćemo ga objaviti u sljedećem broju. Zato vam, uz preporuku ovoga izdanja, odmah preporučujemo i sljedeći ljetni dvobroj. Nemojte ići na ljetne praznike bez „Žive zajednice“.

Mirno more želi vam uredništvo.

MOTRIŠTE

Piše: Anto Batinić

Zašto smo ostali u europskoj karanteni?

Treba priznati da je imidž Hrvatske i Hrvata u svijetu prilično negativan, kako iz objektivnih tako i iz subjektivnih razloga. Kao što se u domovini mogao više čuti kritički glas dijaspora, tako je i dijaspora mogla više učiniti na lobiranju za dobro Hrvatske i naroda.

Biti Hrvatom u inozemstvu i iseljeništvu nije bilo nikad osobito lako. Pratiti inozemne medije i njihov pristup Hrvatskoj i hrvatskom narodu često također nije bilo ugodno, a nije ni danas. U proteklih 50 i više godina hrvatski narod je sustavno ocrnjivan u glavnim medijima zapadnoeuropskih zemalja, i to ne samo u zemljama, koje su nam, uvjetno rečeno, tradicionalno nesklone, nego primjerice i u Njemačkoj. Zato nije ni čudno što je i Hrvatskoj i Hrvatima bilo i ostalo vrlo teško reći istinu o sebi i svojem viđenju stvari. Budući da je bivša zajednička država imala apsolutni monopol na gotovo sve informacije i njihov plasman u inozemne medije, da ne spominjemo diplomatske kanale, tada postaje jasnije zašto je slika o našoj domovini i narodu bila (i prilično ostala) tako crna. Praksa takvog prikazivanja u inozemnim medijima nastavljen je i nakon izbijanja srpske agresije na Hrvatsku i BiH, u jeku krvavoga rata i nakon njega, iako je bilo očividno da se radi o srpskoj osvajačkoj agresiji, politici genocida i spaljene zemlje. Koliko god najutjecajniji zapadni mediji isticali svoju neovisnost, slobodu i nepristranost, mnogi su dosljedno stajali iza sterilnih političkih odluka svojih vlada i mentora.

Nakon nedavnog sramnog odlaganja primanja Hrvatske u Vijeće Europe, samo od sebe nam se nametnulo pitanje slike i imidža naše domovine i naroda u inozemstvu. Samo rijetki komentatori i novine (Reismüller, Ströhm, „The Independent“ i još neki) objektivno su analizirali tu odluku ministara vanjskih poslova Europske Zajednice, ukazujući na njezine uzroke i posljedice, te na njezine loše strane, kako na hrvatskoj strani, tako i na strani Europe.

Kao čitateljima, gledateljima i slušateljima inozemnih (većinom njemačkih) medija, Hrvatima nije bilo nimalo ugodno čitati, gledati i slušati kakva je to njihova zemlja i zašto se baš na primjeru Hrvatske pravi takav presedan. Jer smo uvjereni naime da pripadamo Europi, njezinoj kulturi i civilizaciji, te to često ponosno ističemo. I druge smo u to uvjeravali, te time pokazivali da je naše mjesto u europskoj obitelji. Naprosto smo se nametali, ali se dogodilo da nas ta stara dama ponovno drsko odbija. Istodobno je širom otvorila vrata

ruskom medvjedu, a koketira i s nekim rubnim zemljama, koje s Europom nemaju gotovo ništa zajedničko.

Zašto smo, dakle, ponovno ostali u europskoj karanteni?

Poznati su više ili manje izrečeni razlozi odgađanja primanja Hrvatske u VE. Očito je da to nisu bili razlozi dostatni za jedan takav povijesni presedan, kao što je također očigledno da taj potez ima za Hrvatsku odgojnu mjeru i priliku za popravak. Ostavljajući rodoljublje po strani, valja priznati da našim ljudima koji već desetljećima žive u dijaspori, u demokratskim sustavima, nije jasno kako se tako dugo može razvlačiti tzv. zagrebačka kriza, blokiranje rada zagrebačke gradske skupštine i izbora gradonačelnika. Oni bi bili najsretniji kada bi se već jednom dogovorili, da nas ponovno ne uhvati tragična hrvatska bolest, tj. nesloga. Ali, u suvremenom demokratskom svijetu su rezultati izbora svetinja, a njihovo nepoštivanje grijeh koji se naziva diktaturom. I, kao što tvrdi Reismüller, većina je većina, ma kakva bila, makar se pozivalo i na neke dvojbene ustavne ovlasti.

Kao što nam je često teško našim susjedima objasniti taj slučaj, isto tako je teško stajati iza ustrajnih udaraca hrvatske vlasti protiv slobode medija, odnosno nekih novina i novinara. I sloboda medija je jedna od svetih demokratskih stečevina i svatko tko u današnjem svijetu ide u rat s medijima mora računati na teške posljedice, a obično je gubitnik. Zato je smiješno donositi nekakve zakone koji sliče nekadašnjem „verbalnom deliktu“ i zaštiti nečijega „Imena i Djela“. Zašto se ranije ne pogleda kako je to riješeno u drugim demokratskim zemljama, i u Europi i u svijetu? Bez obzira na sve gadosti, laži i podvale koje novinari napišu, postoje ipak pravila u tretiranju takvih pojava, a ne primitivno privođenje novinara, pečačenje redakcija, zapljena naklade, sumnjivo nametanje poreza i carina, postavljanje samo podobnih, odanih i servilnih, a istodobno nesposobnih urednika i novinara. Sve to podsjeća na ne tako davno vrijeme. Ni u dijaspori naši ljudi nisu zadovoljni kvalitetom satelitskog programa HRT, kao ni središnjim

ŽIVA ZAJEDNICA

Herausgeber/
Izdavač:

**Kroatisches Oberseelsorgeamt
in Deutschland**

60435 Frankfurt am Main · An den Drei Steinen 42
Tel. (069) 54 10 46 · Fax (069) 5 48 21 32

Verantwortlich/
Odgovara:

Bernard Dukić

Chefredakteur/
Glavni urednik:

Anto Batinić

Redaktion/
Uredništvo:

Maja Runje, Stanka Vidačković,
Božica Červinka, Jura Planinc,
Ivek Milčec, Ivan Bošnjak,
Jozo Sladoja, Božo Marić
Željka Čolić, Vesna Školnik,
Ivo Balukčić, Alen Legović,
Ivo Marković, Ivo Matijević,
Marko Obert, Vlatko Marić

Mitarbeiter/
Suradnici:

Satz + Layout:

Ljubica Markovica

Lithos +
Seitenmontage:

Fotosatz Service Bauriedl

Druck:

Scholl+Klug Druckerei GmbH

64546 Mörfelden-Walldorf

Jahres-
bezugspreis:

DM 30,- incl. Porto (s poštarijom)

Bankverbindung:

Konto Nr. 129072
bei der Sparkasse Frankfurt
(BLZ 500 50102)

MOTRIŠTE

večernjim dnevnikom. Kad se gledaju slične njemačke emisije, onda je jasno da bi se i ta informativna emisija mogla napraviti mnogo bolje.

Naši ljudi u inozemstvu također se često susreću s neugodnim prigovorima upućenim aktualnom predsjedniku Republike Hrvatske, vodećim hrvatskim političarima i stilu njihova vladanja, koje se često opisuje kao nacionalističko, pa i diktatorsko. Neki njihovi javni nastupi i potezi daju ponekad i dobronamjernim, a kamoli nedobronamjernim promatračima dovoljno građe za takve i slične ocjene. Tomu pogoduju i razvikane afere o nepravilnostima u pretvorbi i privatizaciji, o naglom bogaćenju vodećih političara, pa i najuže Predsjednikove obitelji. Službeni odgovori i tužbe protiv pisanja nekih domovinskih listova ne djeluju baš uvjerljivo.

Uza sve to radi se i o problemu imidža (strogost, ukočenost, a ona sveprisutna vojnička šapka u pozadini djeluje komično i odbojno). Imidž Hrvatske pa i hrvatskoga naroda i dalje je nažalost negativan u najutjecajnijim zapadnim medijima. Netko reče da bi bilo dobro uništiti većinu „Spiegelove“ arhivske građe, kako bi primjerice „Der Spiegel“ pozitivno počeo pisati o Hrvatskoj i Hrvatima. Radi se o građi koja je pisana ili posredovana srpskom rukom i bitno zaražena jugosrpskom antihrvatskom propagandom. Slično je stanje u listovima „Time“, „Newsweek“, „New York Times“, „Times“, „Le Monde“, kao i u radijskim i televizijskim postajama CNN, BBC, SKY...

Na koncu se još jedno vrlo važno pitanje: što je u tom pogledu, dakle na poboljšanje hrvatskoga imidža, dosad poduzela hrvatska dijaspora i je li mogla učiniti više? Često se s pravom odaje priznanje dijaspori na njezinoj nemjerljivoj pomoći domovini, i to u možda u najtežim trenucima u hrvatskoj povijesti. Pritom se obično misli na njezinu humanitarnu i obrambenu pomoć, te nešto manje na njezin lobistički utjecaj. Upravo je na tom području dijaspora mogla učiniti mnogo više. Lobističko djelovanje američkih Hrvata donijelo je zadnjih godina plodonosne rezultate, što pokazuju i sadašnji odnosi dviju zemalja. Istodobno su u većini europskih zemalja zabilježeni uglavnom pojedinačni primjeri lobiranja. Nije često dostatan samo čestit život i marljiv rad većine hrvatskih ljudi u dijaspori, kao ni djelovanje mnoštva nepovezanih hrvatskih udruga i udrugica s neznatnim utjecajem. Za kvalitetno i učinkovito lobiranje dijaspori su potrebni suvremeniji, sustavniji, i organiziraniji oblici djelovanja, a u njima moraju prednjačiti intelektualci i studenti. Svojim znanjem,

PISMA • BRIEFE

„Novi svijet“

Cijenjeni,

U privitku Vam šaljem primjerak našega mjesečnika „Novi Svijet“. Reviju primaju svi koje zanima i žele produbiti duhovnost Djela Marijina – Pokreta Fokolara diljem Hrvatske, u dijaspori i na čitavom području bivše Jugoslavije, a nekolicina i u drugim zemljama svijeta.

Prilikom našeg nedavnog posjeta Hrvatskom Caritasu, msgr. Stanković predao nam je Vaš naslov uz preporuku da Vam pošaljemo ogledni primjerak.

Možda biste i vi željeli dobivati ovu reviju za sebe ili za osobe za koje mislite da je prikladna?

Ukoliko smatrate da je revija zanimljiva za osobe na Vašem području, možete je naručiti u željenoj nakladi. Ako uz to ima i osoba koje žele više informacija o duhovnosti Djela Marijina, koje je prošireno po čitavom svijetu, možemo Vam javiti naslov našeg najbližeg centra.

Još o oporezivanju mirovina,

S velikim zadovoljstvom sam pročitao u „Živoj zajednici“ (svibanj/Mai 1996) članak gospodina Stjepana Hercega o porezu na mirovine, i osvrst člana uredništva „Žive zajednice“, gospodina Iveka Milčeca o istoj temi.

Obojici autora je uspjelo – inače suhoparnu problematiku – razložiti i prikazati tako uvjerljivo i pristupačno da je mogu razumjeti svi čitatelji. Čestitam! Nadam se da člankopisci nisu zaboravili dostaviti kopije i resornom ministru gospodinu Marijanu Petroviću. Smatram to zato nužnim, jer nije riječ samo o pravednosti ili nepravednosti oporezivanja dohotka, odnosno mirovina stečenih u inozemstvu, već mnogo više o egzistencijalnim pitanjima povratnika.

Ne smijemo smetnuti s uma ni psihološku stranu problema povratnika, o kojoj tvorcima oporezivanja dohotka/mirovine nisu vodili dovoljno računa. Potencijalni povratnik-umirovljenik je živio (a mnogi i proživio) svoj gastarbajterski mukotrpni život u uvjerenju i nadi da će barem jednoga dana moći „uživati“ plodove svoga truda. Zato on svako oporezivanje svoje mirovine doživljava kao

Pišite nam na: **Djelo Marijino – Pokret Fokolara, 10000 Zagreb, Šumetlička 27, tel. 385/1/6601545.**

otimačinu. Još ga više pogađa kada to čini njegova Hrvatska, za kojom je toliko žudio. Dodamo li tome da se većina stečenih (ostvarenih) mirovina kreće od 800 do 1200 njemačkih maraka, bolje ćemo shvatiti njegovo uvjerenje o neoporezivanju, jer do te visine one su i oslobođene poreza na dohodak.

Što činiti? Ponajprije treba sve poduzeti da ne bi došlo do razdora između „tuze-maca“ i „inozemaca“. Mislim da nas uspoređivanja visine mirovina jednih i drugih ne bi nikamo odvelo (jer su stjecane u bitno različitim uvjetima i državama), a ponajmanje zavirivanje u tuđ džep. Isto tako ne rješava problem ako kažemo da se dohodak/mirovina neće dva puta oporezivati, jer se mora barem računati s time da će se dotični opredijeliti za povoljniju soluciju.

Da nas ne bi uvijek iznova praksa zatjecala i demantirala predlažem da hrvatska vlada pri oporezivanju dohotka od mirovina primjeni one kriterije koji se primjenjuju u zemljama gdje je taj dohodak i ostvaren. Koristilo bi to svima, a ponajviše hrvatskoj državi.

Mile Zubčić, Würzburg

demokratskim odgojem i osobnim kontaktima mogu učiniti mnogo više nego što je to sada slučaj. Da bi se popravio naš imidž, potrebno je s druge strane da se i u domovini više čuje i kritički, a ne samo panegirički glas iseljeničtva.

Sasvim na kraju valja reći da je Europa ipak naša sudbina i naša budućnost i da se, unatoč svemu, ne smije buditi antieuropsko raspoloženje. Mi smo zapravo tako duboko u Europi, da nas je odatle nemoguće iščupati. ■

LIČNOST MJESECA

HEADLINES • SCHLAGZEILEN • VIJESTI

JOHANN
GEORG
REISSMÜLLER,
PUBLICIST I IZDAVAČ

Kritičar europskog političkog licemjerja

Nakon što je Vijeće ministara iznenada i neočekivano odgodilo prijam Hrvatske u Vijeće Europe, čekalo se samo što će o tomu napisati Reissmüller u „Frankfurter Allgemeine Zeitung“. Nije trebalo čekati dugo. Njegov komentar o tomu, na udarnoj prvoj stranici FAZ, pojavio se 21. svibnja. Bio je to još jedan u nizu Reissmüllerovih komentara, koji je objektivno i profesionalno opisao cijeli problem. Od takvih komentara, koji su na tome mjestu tiskani u proteklih šest godina, mogla bi se sastaviti sasvim lijepa knjiga.

Da nije Reissmüllera i FAZ, pitanje je bi li se u Njemačkoj, a samim tim općenito na Zapadu, uopće čula koja lijepa riječ o Hrvatskoj i Hrvatima. Ne radi se zapravo o lijepoj riječi, odnosno o pristranosti, nego o čvrstom, kritičkom i objektivnom promatranju i ocjenjivanju stanja stvari. Politika je vrlo često prljav posao, ali političari obično misle da su uvijek čisti, makar im rublje bilo očigledno posve prljavo. Rijetko je koji inozemni novinar od samog početka hrvatske borbe za samostalnost, neovisnost i držav-
nost, preko rata protiv Hrvatske i BiH, tako glasno, uporno i dosljedno žigosao agresora, ali i političku nemoć Zapada. Europska politika, ako se uopće takvom može imenovati, bila je od početka razjedinjena, nesposobna i nemoćna da bilo što pozitivno učini u rješavanju gordijskoga čvora u našoj domovini. Reissmüller je imao petlje i snage da to javno kaže i napiše u novinama koje se pozorno čitaju na svim mjestima na kojima se donose i prate važne političke odluke.

Johann Georg Reissmüller ne krije da voli Hrvatsku i hrvatski narod. Njegove reportaže iz Hrvatske to najbolje pokazuju. Zato se tako snažno zauzimao i zauzima za samostalnost, slobodu i prosperitet te države i toga naroda. Njegov glas bi trebalo pozorno slušati. ■

- „Iz godine u godinu vidimo kako cvatu džamije po cijeloj Francuskoj, dok naša crkvena zvona sve više šute zbog nedostatka svećenika“, izjavila je francuska filmska zvijezda Brigitte Bardot.
- Udruga pod imenom „Hrvatska katolička zajednica“ u SAD i Kanadi obilježila je početkom svibnja 75 godina djelovanja.
- Srpsko-pravoslavni protojerej stavrofor Srećko Leskovac, osječki paroh, koji je 1991. napustio Osijek i otada živi u zaposjednutoj Tenji, izrazio je želju za povratkom u Osijek.
- U Hrvatskoj već postoje dvije općine Makedonske pravoslavne crkve, u Zagrebu i Splitu, ali je veliki problem nedostatak svećenika. Te općine su uputile molbu Sinodu Crkve u Skopju da MPC s julijanskoga prijede na gregorijanski (novi) kalendar.
- U Beču je početkom svibnja održan skup o plesu u bogoslužju, na kojem su sudjelovali liturgičari, teolozi i antropolozi. Skup je završen zajedničkom misom, pod kojom se i – plesalo.
- Američki vojni biskup Joseph Dimino zauzeo se za ukidanje olakšica vojnicima pri kupovini pornografskih časopisa.
- Umjesto dogovorenog povratka Hrvata u Bugojno, položaj i onih tisuću (od 16000 prije sukoba) je svakim danom sve gori. Hrvati su i dalje bez osnovnih ljudskih prava, progoni ih se, a hrvatska imovina se sustavno uništava i pljačka.
- U svibnju je po prvi puta nakon nekoliko desetljeća služena misa u starohrvatskoj crkvi Sv. Spasa u Vrhici kod Knina.
- Vukovarsku ulicu Stjepana Radića Srbi su nakon pada Vukovara prozvali ulicom – Puniše Račića (!?), čovjeka koji je ubio Radića u beogradskoj skupštini.
- Biskup Mainza i predsjednik njemačke biskupske konferencije Karl Lehmann navršio je 16. 5. o. g. 60 godina života.
- U Irskoj se priprema pokretanje katoličke televizijske postaje pod imenom „Unitas 2000 CTV“. To potvrđuje i posjet opatice Majke Angelice, redovnice iz SAD-a, koja je ondje osnovala vrlo popularnu katoličku kabelsku televiziju „Eternal Word Television Network „ (EWTN), na engleskom i španjolskom jeziku.
- Ruski patrijarh Aleksij upozorio je Ruse, prije predsjedničkih izbora, na opasnost povratka komunizma na vlast u Rusiji.
- Glavni problemi s kojima se suočava Katolička crkva u Latinskoj Americi su: moralna ravnodušnost, ugrožavanje života, širenje Aidsa, trgovina drogom, fundamentalističke sekte i novi religiozni pokreti...
- Renovabis, humanitarna akcija njemačke biskupske konferencije, skupljala je ovogodišnju duhovsku milostinju za Sarajevo, odnosno za katoličke europske škole u BiH.
- Oko 650 000 hodočasnika posjetilo je Trier i pokazalo štovanje prema „svetoj haljini“, za koju se vjeruje da ju je nosio Isus Krist. Ovo je bilo 19. javno izlaganje „svete haljine“, koja je prvi put pokazana u ležećem, vodoravnom, položaju. Ovoga puta su u Trier po prvi put hodočastili i evangelički kršćani. O „svetoj haljini“ tiskana je i knjiga s preko 1000 stranica.
- Franjevačka klasična gimnazija sa sjemeništem u Visokom kod Sarajeva obilježila je u svibnju 114. obljetnicu postojanja i djelovanja. Nakon četverogodišnjeg izbjegličkog djelovanja u Baškoj Vodi, ova se ustanova u ožujku vratila u Visoko.
- U pariškoj četvrti Pigalle, poznatoj po prostituciji, postoji i „Župnikova kavana“, odnosno bistro restaurant u kojem poslužuju svećenici u svojoj svećeničkoj odjeći. Kao i u svakoj kavani i tu se može popiti i pojesti, ali dakako i porazgovarati, a u kapeli iznad kavane i pomoliti.
- Misa ima prednost pred celibatom. Ako se zbog nedostatka svećenika misa ne može slaviti, tada treba rediti oženjene muževe, rekao je biskup St. Gallena Ivo Fürer, ali o tomu svakako treba odluku donijeti Koncil.
- U Mostaru je 10. 5., svečanom misom koju je slavio provincijal fra Tomislav Pervan, obilježena četvrta obljetnica rušenja samostanske crkve sv. Petra i Pavla. Gradnja nove crkve već je uveliko odmakla.

PISMA • BRIEFE

Nekadašnji Titovi generali

List hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj, Živa zajednica, broj od svibnja 1996., na stranici 5, pod naslovom „Ličnost mjeseca“ objavila je članak o generalu Janku Bobetku, a povodom njegovih posjeta Kanadi, Stuttgartu i Frankfurtu.

Sve u svemu prilično politički jednostran, nekritičan i koncentriran slavospjev jednom generalu za kojega čitatelj, ako ne zna njegov životopis, može zaključiti da je on izvanredno velika i za Hrvatsku zaslužna ličnost. Domoljub „par ekselans“ (za primjer). U drugom štivu, sa stranice broj 29, iako bi se autor mogao izmotati, tj. ispričati da je to humor (jer piše ikavicom i posebnim stilom), on potiče čitatelje da na sljedećim izborima glasuju za HDZ (on piše „ADZ“).

Sve u svemu, naš iseljenik-gastarbeiter (a ima nas ovdje oko pola milijuna), ako pomno pročita rečeno štivo, mora se dobro zamisliti. Jer gosp. Bobetko bio je ratni i poratni visoki oficir Titove, komunističke vojne sile koja je uništavala tadašnju našu državu NDH, koja je masakrirala barem oko 200 000 hrvatskih razoružanih ljudi, bivših domobrana i ustaša, civila, žena i djece, nakon svršetka rata, u Bleiburgu i nakon njega na Križnom putu.

No stvar je još daleko gora, zbog toga što su ti neki Titovi generali odano služili jugokomunističkom i velikosrpskom režimu sve do oko 1971. godine, dakle sveukupno, od 1941. računajući, oko 30 godina. Oni, odnosno JA osigurali su tu sataciju u vrijeme kada su komunistički sudovi i „milicija“ optuživali i bacali u zatvore naše najbolje rodoljube, naše nacionalce,

po svojoj divljoj volji. Stoga su nekadašnji Titovi generali sukrivci i za progon naše Crkve, ubojstva velikog broja naših svećenika i franjevac, pa i za monstruozni namješteni „sudski“ proces nadbiskupu Alojziju Stepincu. Oni su sukrivci i za ogromne štete koje je pretrpio naš narod u rečenom razdoblju: naseljavanja Srba u Hrvatsku, iseljavanje Hrvata na Zapad, opće osiromašenje i oslabljenje hrvatske nacije.

Stoga se Žz kao glasilo naše Crkve nikako ne smije dati upregnuti u propagandna kola bilo koje stranke. To je ovdje na Zapadu vrlo dobro poznato.

Tako gosp. Bobetko spominje „neslogu, nezadovoljstvo, činovničke prepreke“ kao uzroke za neuspjeh i očite i velike propuste i pogreške politike vladajuće stranke. Zašto nije naveo prave uzroke? Zato, jer bi rezao granu na kojoj sjedi. Jer ne bi mogao više biti na zanimljivom (i srazmjerno dobro plaćenom mjestu) narodnog zastupnika u Saboru. Usput rečeno, osoba sa 77 proljeća na leđima mogla je, kada joj se nudilo da dobije tu važnu funkciju, reći: Hvala, neka to bude netko mlađi, tko ima više veze s modernim načinom života i s potrebama mladeži.

Vjerujem, kada se, s vremenske distance bude pisalo noviju povijest Hrvatske, bit će u ocjenjivanju naših poznatih ličnosti iz vremena Domovinskoga rata uzet u obzir cjelokupni politički put pojedinaca. Jer ne može se i ne smije zaboraviti i prešutiti logiku i preokretanje kabanica. Tito i njegovi generali su izdali narodne težnje Hrvata. Oni ne mogu nikako biti

naši uzori. Ali netko to hoće i vješto to propagira.

Jesmo za pomirbu. Ona je već i dovršena, no nažalost političari vladajuće stranke zlorabe taj pojam ili politikum. Stoga izmišljaju „unutarnje neprijatelje“, potkopavanje Hrvatske i sl. Naime oni misle, očito, na opoziciju.

Titovi nekadašnji generali zaista trebaju hitno otići u mirovinu. Bez obzira na svoj sadašnji položaj, pa bio on i najviši. Oni su, naime pokazali da se nisu potpuno odrekli svojih manira i poimanja, stečenih u mladosti. Jer nisu „činovničke prepreke“, kako kaže Bobetko, uzrokom mnogih administracijskih šikana u našim općinama, već zaostali komunistički duh, kojega nitko ne želi pomesti željeznom metlom, te preostali službenici, bivši partijci, bez kojih bi mogli ali ih se ne želi odstraniti, jer su sada odani ovom novom poretaku.

Sve u svemu, mi moramo biti manje sentimentalni, a više gledati pravi naš narodni interes. Gospodin Bobetko je dosta učinio za taj interes u Domovinskom ratu (deblakirao Mostar, Dubrovnik i dobio odsudne bitke u dolini Neretve, tako Žz), ali on se time samo (djelomično) otkupio za štete učinjene od jugorežima i za vrijeme rata protiv NDH, dakle kroz 30 godina svog služenja neprijateljima hrvatskoga naroda. Prema tome dovoljno je stvarno opisati i procijeniti njegove zasluge na južnom bojištu, ali od njega i njemu sličnih ne činiti, putem publikacije, zaslužne ličnosti. Držimo se stvarnosti, budimo ozbiljni i kritični. Inače ćemo ponavljati iste pogreške, zbog kojih je naš narod u prošlosti puno patio.

Zvonimir Čičić, dipl. ing., Švicarska

IN MEMORIAM

Josip Kokorić

U srijedu 27. ožujka, u Nürnbergu u bolnici, nakon kraće bolesti preminuo je svećenik Josip Kokorić, član Hrvatske salezijanske provincije.

Rođen je 14. rujna 1931., u Čađavici u Slavoniji gdje je proživio rano djetinjstvo i završio osnovnu školu. U rujnu 1946. došao je u Donji Miholjac k salezijancima i tu je završio malu maturu, a u Zagrebu na Knežiji gimnaziju. Teologiju je studirao u Zagrebu, a za svećenika je zaređen 1957. Poslije ređenja u Zadru je proveo tri godine kao odgojitelj u nadbiskupskom sjemeništu a jednu godinu kao kapelan u župi Arbanasi. Nakon toga bio je kateheta u sjemeništu u Rijeci gdje je završio i glazbenu školu 1965. Početna iskustva vrsnog zborovođe stekao je u župi Marije Pomoćnice u Zagrebu gdje je bio neko vrijeme odgojitelj bogoslova do 1970. Godinu

Vič. Josip
Kokorić
dirigira
zborom
zajednice u
Nürnbergu

dana bio je kapelan u Lovranu. Od 1971. do 1981. bio je aktivno uključen u dušobrižništvo, najprije u Bambergu, a zatim u Nürnbergu. Od 1981. do 1992. radio je kao odgojitelj u Rijeci, kao profesor glazbe u sjemeništu i kao zborovođa u župi. Na Hrvatsku katoličku misiju u Nürnbergu vratio se 1992. gdje je ostao sve do smrti.

Vjernici misije u Nürnbergu su priredili pokojniku poseban ispraćaj u petak 29. ožujka. Tom prigodom nadužobrižnik inozemne pastve fra Bernard Dukić predvodio je misno slavlje u crkvi sv. Ludviga.

U ime vjernika od pokojnika se oprostio Robert Ivanković. Nakon toga tijelo je prevezeno u Rijeku gdje je pokopan na riječkom groblju Kozala. U nazočnosti šezdesetak svećenika, većeg broja časnih sestara, mnoštva vjernika, sprovod je vodio nadbiskup riječko-senjski mons. Anton Tamarut. Poslije sprovoda služena je misa zadušnica u crkvi Marije Pomoćnice pod predsjedanjem mons. Vladimira Stankovića, ravnatelja inozemne pastve. Na kraju od pokojnika se oprostio i sadašnji voditelj misije Božo Šimičić. ■

VJEROM KROZ ŽIVOT • GLAUBE UND LEBEN

PROROK ZA SVAKO VRIJEME

Piše: Vlatko Marić

Ivan mu je ime

Blagdan rođenja sv. Ivana Krstitelja slavi se posebno svečano u njegovu (razorenom) svetištu u Podmilačju kod Jajca. Ivanov zagovor jamči pomoć i utjehu: prorok silan na riječi i djelu – i danas. Isusov prijatelj.

Boraveći ovih dana u južnoj i centralnoj Francuskoj, s velikom sam pažnjom razgledao slavne i kulturno-turistički zanimljive francuske gradove. Divio sam se ljepotama Nimesa, Arlesa, Perpignana, Carcassona, Bourgesa. Divio sam se i razmišljao o tim gradovima svjedocima prošlosti naroda koji ih je gradio te ostavio svjedočanstvo svoje duhovnosti i kulture. Vodiči i prijatelji su isticali duhovnu i stvaralačku snagu onih koji su to gradili. Dok sam promatrao vitraje katedrale grada Bourgesa, sjetio sam se da imam napisati svoj mjesečni prilog za „Živu zajednicu“. Razmišljao sam o čemu pisati za mjesec lipanj. O mnogo čemu bi se moglo pisati. A onda dodoh pred vitraj iz trinaestog stoljeća koji prikazuje život Ivana Krstitelja. I sjetih se da je u lipnju blagdan rođenja Ivana Krstitelja. Sjetih se Podmilačja i njegovog sv. Ive Krstitelja što je skupljao Božji narod, i koji je k njemu dolazio svake godine za ovaj blagdan. Dolazile desetine tisuća ljudi na susret s njim i Bogom. Dolazili ljudi u svetišta tražeći utjehu, savjet, poput onih koji su prikazani na vitraju katedrale u Bourgesu. Tako je to bilo sve dok nisu došli ljudi koji, čini se po onom što su učinili, nikada nisu čuli za Ivanove propovijedi, te okupirali mjesto i srušili svečavo svetišta u Podmilačju. Istina je, sveti Ivo podmilački okupljao je vjernike i ovih ratnih godina. Okupio ih je oko sebe u Cerniku, Zagrebu, Livnu, Novoj Biloi. S Božjom pomoći ove godine ponovno će se oni okupiti oko svečava kipa na ruševinama svetišta u Podmilačju. Ponovno će se iskazati snaga povjerenja i ljubavi u svečav zagovor. Ponovno će kršćani slušati govor proroka i iznositi svoje poteškoće preteći i krstitelju Isusa Spasitelja. Isto tako će ljudi, navikli na molitve i pokoru, moliti i tražiti pomirenje s Bogom i ljudima. Podmilačje i svečavo svetišta bilo je mjesto susreta i pomirenja s Bogom i ljudima. Sigurno će takvo ostati. Moje razmišljanje o Podmilačju i Ivanu Krstitelju prekinuše riječi: „Francuzi su imali sreću što ovduda nisu prošle ni turske a ni srpske vojske“. Osmjehnuo sam se gorko, jer znam koliko je života, svetišta i kulturnih spomenika nestalo pred najezdom graditelja turskog carstva i „srpskih država“

Isusov preteča

U evanđeljima se susrećemo s Ivanom Krstiteljem. Dosta opširno je opisano njegovo rođenje, njegov propovjednički rad, njegovi susreti s Isusom Kristom te njegova mučenička smrt. O njegovu rođenju evangelist Luka opširno nas izvještava (Lk 1,5–25,46–80). Evanđelje nam slikovito prikazuje kako je njegovo rođenje bilo iznenađenje za njegove roditelje i rodbinu. Njegovo rođenje uklapa se u Božji plan spasenja. Evanđelje nam to prikazuje kroz opis najave i rođenja Ivana Krstitelja. Andeo je jasno najavio da će Ivan biti: „velik pred Gospodinom“. Sigurno neće piti vina ni opojna pića; napunit će se Duhom Svetim još u majčinoj utrobi; mnoge će sinove Izraelove vratiti Gospodinu Bogu njihovu. On će ići pred njim s Iljinim duhom i snagom, da vrati srca otaca prema djeci, a nepokorne k razumnosti te spremi Gospodinu narod pripravan“ (Lk 1,16–17). Ovo što je andeo najavio ubrzo se počelo ostvarivati. Tako u trenutku kad je Marija, Isusova majka, saznajući od anđela da njena rodica Elizabeta oče-

kuje dijete, došla u posjet, dijete je zaigralo u utrobi svoje majke. Ivanovo rođenje donijelo je radost Zahariji i njegovoj obitelji te on, nakon obrezanja djeteta Ivana, izriče ono što mu je andeo rekao u trenutku najave rođenja djeteta. Taj Zaharijin hvalospjev sažima projekt ostvarenja spasenja Izraela i čovječanstva. Ivanov proročki život u dobroj mjeri je već najavljen. Evanđelja upravo prikazuju ovako najavljeni životni put Ivana Krstitelja. Ivan živi u pustinji, propovijeda. Njegove propovijedi su snažne tako da su „grnuli k njemu Jeruzalem, sva Judeja i sva okolica jordanaka. Primali su od njega krštenje u rijeci Jordanu ispovijedajući svoje grijehe. Njegove propovijedi nisu ostavljale nikoga ravnodušnim. Za sve je imao savjete ili oštru riječ. Nije se bojao onih koji su imali političku i duhovnu vlast (kralj Herod, saduceji i farizeji,) u izraelskom narodu, te im je javno spočitavao njihovo ponašanje. Ivan najavljuje dolazak Mesije za kojega kaže da će „krstiti Duhom Svetim i ognjem“, a on, Ivan, nije mu „dostojan obuće nositi“ (Mt 3,11). Kasnije će, nakon krštenja, Ivan Krstitelj pokazati Mesiju Isusa: „Evo Jaganca Božjega, koji odnosi grijeh svijeta! To je onaj o kojem rekoh: „Za mnom dolazi čovjek koji je preda mnom jer bijaše prije mene!“ (...) Promatrao sam Duha gdje se neba silazi kao golub i ostaje na njemu. (...) Ja sam to vidio i svjedočim: on je Sin Božji.“ (Iv 1,29–34). Stoga nije ni čudo da su prvi Isusovi učenici upravo bivši Ivanovi učenici (Iv 1,35–51).

Nitko veći od Ivana

Ivan je svojim propovijedanjem obilježio suvremenike do te mjere da su oni, čuvši propovijedi Isusa iz Nazareta, govorili da je Isus Ivan Krstitelj koji je uskrsnuo od mrtvih (Mk 8,28; Lk 9,19). Tko je bio Ivan Krstitelj izrekao je najjasnije sam Isus rekavši: „Među rođenima od žene nitko nije veći od Ivana ali najmanji u kraljevstvu Božjem veći je od njega“ (Lk 7,26).

Ivan Krstitelj bio je u svoje vrijeme u svom narodu čovjek, prorok, i to zadnji u nizu, koji je najavljivao dolazak Mesije. Usto, on je i pokazao očekivanog Mesiju. Njegova uloga i njegov stav i život jesu ono što impresionira. Njegova odlučnost u navještanju istine i ukazivanju puta kako se približiti Bogu jest ono što fascinira. Njegova uloga u uvođenju u javni život Isusa iz Nazareta, te njegova osoba uvijek su kod kršćana izazivali poštovanje. U Ivanu Krstitelju vidjeli su čovjeka očekivanja spasenja i čovjeka kod kojeg je spasenje na djelu jer prihvaća „Jaganca Božjega koji odnosi grijeh svijeta“. Ivan Krstitelj je za kršćane, a evanđelja to jasno pokazuju, izabranik Božji koji je bio poslan ljudima kako bi se pripremili za dolazak Sina Božjega (Lk, 1,17. 76–77; Mk 1,1–8; Mt 3,1–12; Iv 1,23–27), te je kao takav poticaj slijediti Isusa. Snaga njegove vjernosti svome poslanju bilo je ono što je inspiriralo i poticalo kršćane da ostanu vjerni onom kojeg je Ivan najavio i pokazao kao Spasitelja. To je sigurno privuklo i naše pretke, hrvatske katolike u Bosni i Hrvatskoj da Ivanu Krstitelju posvete brojne crkve. Stoga je blagdan rođenja Ivana Krstitelja prilika da se i mi dublje upoznamo s ovim prijateljem Isusa iz Nazareta, te razmislimo o svom osobnom susretu s Isusom, ali i s cijelom poviješću hrvatskog naroda. ■

MEDITACIJA

Biti kršćanin u svakidašnjici

Biti kršćanin u svakidašnjici danas je postalo vrlo teško. U javnom životu se ponašamo kao da Bog više ne igra nikakvu ulogu, potisnut je na rub, kao da ga nema, a vjera je privatna stvar. Bog ima danas neko značenje za pojedinca u njegovu privatnom životu, nedjeljom ili možda u neko slobodno predvečerje, kad mu rijetki daruju svoje vrijeme. Je li je Bog središte našeg života? Prepoznaju li drugi po našem životu i ponašanju da smo kršćani?

O Bogu se u biti malo razgovara. Kad se sastanemo govorimo o poslu, djeci, bolestima, razonodi, sportu. A znamo li mi uopće o Bogu govoriti? Ili mu se obraćamo samo onda kad osjetimo da je sve krenulo naopako, u patnjama i bolestima? Možda i tražimo Boga, ali pod nekim drugim imenom. Nosimo li zapravo još uvijek u sebi sliku Boga iz našeg djetinjstva? Mi izgovaramo Božje ime, ali ponekad nam je Bog tako daleko, jer nemamo iskustvo Boga.

Naša svakidašnjica je jednolična i uobičajena. Živimo rutinski, premoreni od svakodnevnog posla, briga, buke, uvijek novih očekivanja, stalno smo u stresu da bi ispunili neke nove ciljeve, koje sami sebi zadajemo. Želimo što više zaraditi „za stare dane“, kupiti kuću, auto, nešto lijepo doživjeti, djecu odgojiti. Nu, što su bliže ispunjenju, ti naši ideali postaju sve manji. Jest, piti, raditi, uživati... sve je to lijepo, ali kao cilj života premalo. U dubini duše svaki čovjek čezne za Bogom, ali ne nalazi vremena za mir, molitvu, razmišljanje o smislu i cilju svog života. Bog mnogima postaje stranac, a prema strancu se ponašamo kulturno, kažemo „hvala“ i „molim“, ali u susretu s njim ne otvaramo mu svoje srce, niti mu povjeravamo svoje tajne. Bog nam treba biti prijatelj.

Ako znaš moliti, Bog te čuje i uslišit će tvoju molbu. Ako se vežeš uz Boga, nitko više neće moći uništiti tvoj život. Ako zaista tražiš Boga, on će ti oprostiti tvoje ludosti. Kad nađeš Boga, u tebi se probudi silna radost, jer si našla istinu, snagu i sreću. Tu unutarnju sreću želiš s nekim podijeliti. Treba ti prijatelj s kojim ćeš moći podijeliti radost i patnju, spoznaje i probleme. Samo rijetki imaju pravog prijatelja, jer pravo prijateljstvo potječe od Boga. Kad s prijateljem govoriš o Bogu, ti svom prijatelju nosiš Boga. Ali, naše vrijeme puno je užurbanosti, napasti, opas-

nosti, udaljavanja od Boga. Moraš uvijek iznova krenuti u potragu za Bogom. Radi, ali ne zato što moraš. Razmišljaj o tome da nas je Bog stvorio, da suodgovorno doprinosimo izgradnji ovog svijeta, da kao kršćani prožimamo svijet Kristovim duhom.

Bori se za bolje međuljudske odnose, za poštivanje ljudskog dostojanstva svakog čovjeka. Digni svoj glas, viči protiv svih zločina, ubojstava, pobačaja, protjerivanja, nasilnog presegljavanja, mučenja. Svaki napad na ljudski život, nasrtaj je na Boga.

Posebna je odgovornost svake obitelji, da u sebi gaji i na mlade prenosi ispravno shvaćanje vrijednosti i dostojanstva svakog čovjeka. Taj se stav odgaja molitvenim životom, čitanjem Biblije, primanjem sakramenata i sudjelovanjem u različitim pothvatima dobrotvornosti.

Važno je da ljudi iznova nauče kako je život vredniji od imanja, kako je osoba vrednija od svake stvari.

Ako prepoznamo tajne života svakidašnjice, prepoznat ćemo u njima i tajnu Boga. Bog ne stanjuje u visinama, bliže nam je nego li smo sami sebi.

Zato i čeznemo za sretnim životom, za duševnim mirom i zadovoljstvom, za istinom, pravednošću i ljubavlju. Promislimo dobro, možda će se ovog časa nešto u nama pokrenuti, možda ćemo spoznati što nam je važnije u životu. Život će nam biti sretan, plodan i uspješan, ako živimo po savjesti, po zakonu koji je Bog utisnuo u naša srca.

Tada će Bog biti u središtu našeg života. Naš život će tad imati svoj smisao, a drugi će u našoj svakidašnjici prepoznati da smo kršćani.

Stanka Vidačković

MEDITATIVNI PREDAH

LIPANJ

Predah pod suncem

*Penje se sunce na ljetno prijestolje svoje.
Stoji visoko, više ni ne može.
Darežljivo je po Božjem naputku:
vode mlači, zemlju zagrijava;
biljke zeleni, živote umnožava.*

*Stenje čovjek pod suncem,
trudan i znojan, čeka mu silaz,
a plodovima se nada.*

*Brašančevo zrije na poljima.
Daci, s prepunim glavama, napuštaju razred.
Crkve se okitile prvopričesnicima,
a krizmanici blistaju od Duha.
Duhovi pale i žare,
a sv. Petar i Pavao sve dozrijevaju.
Presveto Trojstvo blista
na vrhuncu vremena kroz godinu.*

*Sjene su nam postale male,
ali zato dobro označene,
i nije svejedno:
sjediti u hladu ili na suncu.
Vrijeme je podnevnih počinaka,
da nam ne bi provrjelo u glavi.
Za čovjeka su sunčani odmori.
Sunce, naše drago!
Obasjaj nas toplinom!
Obasjaj nas sjajem!
Obasjaj porušeno,
obasjaj obnovljeno
i vrši svoje poslanje.*

*Sunce,
divna zvijezdo našeg neba,
zdravo!*

Timomir Grgat

ZABORAVLJENI SVEĆENICI U HRVATA

Na Tibetu je po svojoj prilici 1626. kao katolički misionar djelovao hrvatski isusovac Nikola Rakaj – Croata Taboriensis

Piše: Ivo Hladek

Nikola Ratkaj na Tibetu

U Umagu sjedim s Ivom Balentovićem, koji se pred 30 godina povukao pred komunistima iz Slavonije u Istru, gdje neumorno piše romane i priče, financira iz svojeg džepa tisak te izdaje literarni magazin „Susreti“. „Ali zato živimo kao prosjaci!“, ljuti mu se žena Jelena. „Pa ipak sam dospio živ i zdrav, makar gotovo gluh, do 83., a ti do 73. godine starosti!“ U „Susretima“ objavljuje članke o zaboravljenim Hrvatima, na primjer o Matasoviću, nekad popularnom katoličkom autoru („Bartol i Bara“), čije se ime u Jugi nije ni spominjalo.

Na Ivin prijedlog, da na tom polju štogod u Njemačkoj učinim, kažem: „Pa ne mogu pisati o svim Hrvatima u prošlih 1500 godina!“ „Ali ne smiješ ni stalno, ko krava, preživati diku Strossmayera, Stepinca ili našeg istarskog biskupa Dobrile! Njih već svi znaju“. Nakon pete čaše motovunskog terana, udari stari šakom po stolu, da se Jelena u kuhinji prestraši. „Ako dobro prolitaš moje „Susrete“, naći ćeš njih koliko oš, ne samo iz davnih, nego i iz naših dana! Evo ti jednog hrvatskog svećenika, o kojem je malo tko čuo: Nikola Ratkaj Velikotaborski. Prije tristape-deset ljeta misionar u Indiji, a kao jedini Hrvat uopće dospio do Tibeta.“ „Tibet?“, pitam, „gore iza Himalaja? Dalaj-Lama? Lhasa?“ „Baš taj!“, smije se Balentović.

Po povratku iz Istre, prelistam podatke dopisnog znanca, prof. Štimca, suradnika

u muzeju nekadašnjeg vlastelinstva „šljivarskih“ plemića Ratkaj, prije svega monografiju Ratkaja „u povodu 200-te obljetnice izumrća, 1502-1793“. Ratkajima pripadaju dotad Mali i Veliki Tabor, Lepoglava, Stubica i Susedgrad.

Nikola Ratkaj, mladi zagorski plemić, rođen 1601. u Vel. Taboru, pol Hrvat po ocu Jurju, pol Mađar po majci Eufrozini grofici Palfi, odlazi 1615. u isusovce i studira u Zagrebu, Brnu, Grazu i Rimu, gdje se upisuje u studentski registar kao „Croata Taboriensis“. Pitomac rimskoga „Collegium Romanum“ prijatelj i kolega je Belgijanca Johanna Berchmansa, Poljaka Stanislava Kostke i Talijana Alojzija Gonzage, koje je Crkva kasnije proglasila svecima. I za Ratkaja piše J. Stöcklein 1728. da je umro „u znaku svetosti“. Brojni rodaci Nikole ulaze također u isusovački red (Stjepan, Juraj, Ivan Adam), u pavline – Lepoglava je centar pavlina – ili postaju biskupi, kao Adam Benedikt u Senju. Rimski poglavari šalju Nikolu 1624. u Indiju. U portugalskoj koloniji Goa svršava studij teologije te je zaređen za svećenika, s nakanom, da djeluje na Tibetu („Missio tibetana, cui dicatus et consecratus vivo“). Kao pripravu za svoj rad, on od 1626. marljivo uči teški tibetski jezik, skuplja o zemlji geografske i vjerske podatke, o čemu opširno piše svojoj staroj školi u Zagrebu, isusovačkom generalatu u Rimu i svojoj hrvatskoj i mađarskoj rodbini.

Kako iz euroazijske povijesti znamo, u 16./17. st. došlo je – nakon zaboravljenih itinerarija franjevačkih misionara Odorika iz Pordenone, W. Rubruka (13./14. st.) te putnih opisa mletačkog trgovca Marka Pola – do senzacionalnog otkrića tzv. „zaboravljenih kršćana“ u Tibetu i centralnoj Aziji, nakon što je portugalski isusovac Ant. D'Andrade objavio 1626. svoj izvještaj „Otkriće Kataja ili velikog kraljevstva Tibet“. Zbog stanovitih sličnosti s tibetskim budizmom, govori se tada o „tibetskim kršćanima“, o „Papi“ u gradu Lhasi itd. Isusovcima uspijeva god. 1624. u Tsaparangu, glavnom gradu zapadnotibetskog kraljevstva Gu-gë, osnivanje katoličke misije. Kralj Krashegraspa navodno je „sklon krštenju i daje se poučavati u kršćanskoj vjeri“. Ratkaj piše svojim

rođacima u Hrvatskoj i Mađarskoj, da mu pomognu novčanim doprinosima i isplatom njegovog nasljedstva, kako bi isusovačka misija mogla u Tibetu napredovati. Iz kasnijih objektivnih izvještaja znamo da je sve ovo oduševljenje bilo isprazno, pa ako se stvarno i radilo o „kršćanima“, to su bili površni izvještaji starijih putopisaca o ostacima tzv. nestorijanskih kršćana, koji su već davno bili nestali.

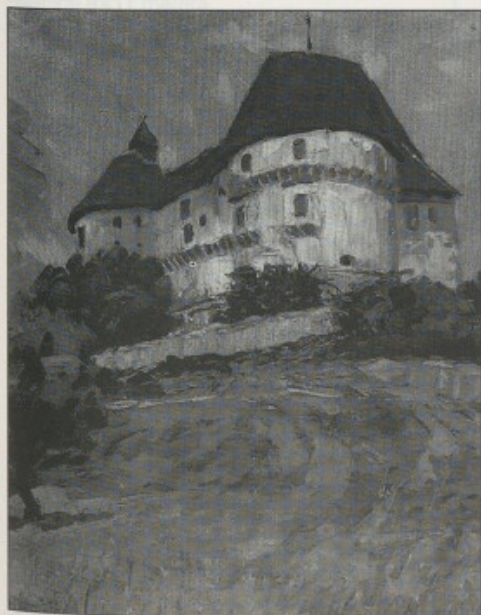
„Sve je to lipo ko bilo mliko, kako kažu naše snaše“, govori posprdno Balentović, „al da li je Ratkaj doista dospio iz Indije u Tibet, to je drugo pitanje!“ U isusovačkoj tradiciji Hrvatske postoji čvrsto uvjerenje, na osnovi njegovih izvještaja i pisama, da je Nikola Ratkaj boravio i djelovao kao misionar oko 16 mjeseci (1626/27) na Tibetu. U obljetnici Ratkaja stoji doslovno: „1623. poslan kao misionar na Istok – u Siriju, Indiju, Tibet (Kina, Mongolija) i Japan; ondje se 1624. zaređio“. Iako se ni u jednoj listi misionara njegovo ime izričito ne spominje, to ništa ne mora značiti. D'Andrade, osnivač isusovačke misije u Tibetu, piše o „pet neimenovanih misionara u Tibetu“, de Castro govori, da su god. 1626 „došli tri svećenika i jedan brat laik u Gu-gë“, a G. Toscano piše o „mnogim ocima, čija imena su nam nepoznata“.

Sigurno je da je Nikola Ratkaj do svoje smrti u indijskom gradu Tannah 1662. obavljao dužnost u raznim indijskim ustanovama i gradovima. Ali moj dragi Balentović zaključuje skeptično: „Čuj ovu talijansku uzrečicu: Se non è vero, ben trovato!“

Nakon što su isusovci 1640. morali napustiti Tibet, a djelovanje franjevaca i dominikanaca u Kini, Mongoliji i Tibetu već bilo zaboravljeno, rimska kurija predaje 1703. tibetsku misiju talijanskim kapucinima, koji su 1745. također bili izgnani.

Dok Crkva u Indiji, uz brojne hrvatske misionare, napreduje i cvjeta, od svih napora i osobnih žrtava na Tibetu nije ostalo ni traga, osim čednog zvona bivše kapucinske crkve u Lhasi, s natpisom „Te Deum laudamus“, koje je u jednom tamnom uglu „katedrale“ lamaizma, Jo-khang, godine 1948. otkrio talijanski tibetolog G. Tucci.

Nekidan mi piše Balentović, među ostalim: „Ajde da razlučimo pljevu od pšenice! Evo ti nekoliko zaboravljenih duhovnika Hrvata“, pa mi nabroji cijeli niz, od Ilirca Tordinca do starog kanonika Pliverića, kojega sam kao dječak još osobno poznao.

Dvorac Ratkajevih

RAZGOVOR

NADA ŠLOGAR, HRVATSKA MODNA KREATORICA
U FRANKFURTU

„Vratit ću se na Jelačić plac“

Za pedesetogodišnju modnu kreatoricu Nadu Šlogar mnogi će reći, što joj oči vide, to joj ruke stvore. Za tridesetogodišnjeg rada u struci ova nadasve marljiva Zagrepčanka, slovi za najuspješniju hrvatsku modnu kreatoricu u Njemačkoj. Dobitnica je brojnih priznanja najpoznatijih modnih kuća, a posebno onih iz Pariza i Milana. Svih ovih godina Nada Šlogar, vlasnica je jednog od poznatijih frankfurtskih butikâ, smještenog u najstrožem središtu grada na Zeilu i u Berliner StraÙe.

Njezine kreacije stoje i po desetak tisuća maraka, a za klijentelu ne treba brinuti, tu se oblači frankfurtska „krema“, a i mnoge poznate osobe iz javnog života Njemačke nose haljine s etiketom Nade Šlogar. Premda je u životu ostvarila gotovo sve što je htjela, gospođa Šlogar ostala je skromna, radeći još i danas danonoćno u svom butikâ.

– Znae kako je, njemačko tržište je jako probirljivo. Tu se traži samo kvaliteta i haljine najpoznatijih svjetskih tvrtki, a to su one iz Pariza i Milana. S njima održavam jako lijepu suradnju, tako da sam čest gost na najposjećenijim modnim revijama u Parizu. Posebno me veseli što se kod mene oblači klijentela iz cijele Njemačke, a među njima i mnoge naše žene. Specijalizirala sam se za žensku modu, posebno večernje haljine i vjenčanice. Svakako ne mogu a da se ne prisjetim svojih početaka u domovini – s nostalgijom se prisjeća Zagreba gospođa Šlogar. – Zanat sam izučila kod najpoznatije zagrebačke modne kreatorice Tilde Stepinski. Tada sam radila danonoćno, bila puna elana i želje za dokazivanjem. To je bilo šezdesetih godina, a da vidite samo kakva je tada moda bila u Zagrebu. Slobodno se usuđujem reći, da su se kod nas nosile ljepše stvari nego u mnogim većim europskim metropolama. Ipak, gospođa Stepinski, preporučila mi je da mogu bolje napredovati u struci, ako otidem u Njemačku, jer ovdje postoje bolje materijalne mogućnosti. I nisam se puno dvoumila, otisnula sam se s obitelji u Frankfurt.

Dolazak u Njemačku za gospođu je Šlogar bio više nego bolan. Prvih godina nije radila, jer se morala brinuti o dvoje djece dok je suprug bio hranitelj obitelji. Ipak, nakon nekoliko godina Nada Šlogar okušala je sreću u svojoj struci. Puna radnog elana – kako kaže – startala je u Bad Homburgu, gdje je upoznala svoju „drugâ gospođu Stepinski“ – Njemicu, vlasnicu uglednog butikâ u ovom malenom

gradiću, nadaleko poznatom po raskošnim vilama i bogatim stanovnicima.

– Osjećala sam se kao preporođena, jer mi je nova vlasnica dala velike mogućnosti u ostvarenju vlastitih kreacija. S tom dragom ženom radila sam dugo godina, sve do njezine smrti. Mogu kazati bilo je to najbolje razdoblje mogâ života, premda mi je najteže na dušu pao njemački jezik, no i njega sam ubrzo savladala. Kasnije sam u Frankfurtu počela otvarati svoje butikâ. Imala sam dosta poslovne sreće i jako probranu klijentelu, koja je cijnila moj rad. Ipak, kao najveći uspjeh smatram otvorenje butikâ u naj-

strožem centru Frankfurta, gdje je zaista teško doći do poslovnog prostora. Mislim da je to vrhunac moje karijere.

Premda je na Zapadu postigla gotovo sve što je htjela, modna kreatorica Nada Šlogar ima veliku želju da već uskoro u Hrvatskoj otvori jedan butik sličan ovom frankfurtskom. Kako kaže, bit će to na Trgu Bana Jelačića, onom istom placu s kojeg je krenula u „bijeli svijet“. Vjeruje da će svoj utjecaj u svijetu mode znati itekako iskoristiti da zagrebačkim „šinjorinama“ budu Pariz i Milano nadomak ruke, bolje rečeno u Zagrebu kod kuće.

Zoran-Roko Paškov

Najnovije kreacije vjenčanica i večernih haljina Nade Šlogar predstavljene su na tribini mladih u Frankfurtu 4. svibnja

FREMDSPRACHENZENTRUM UND UNIVERSITÄT ZAGREB

Attraktive Sommerkurse
in Dubrovnik:

Erlernen der kroatischen Sprache und der Kultur

In einer der schönsten Städte Europas, in der alten Kulturstadt Dubrovnik, können Sie in angenehmer Atmosphäre kroatische Sprache erlernen und die Landschaft und die Kultur Kroatiens kennenlernen.

Die Kurse finden in den Räumen des Internationalen Zentrums der kroatischen Universitäten (MSHS), Dubrovnik statt, nahe der Altstadt.

- Sprachunterricht 15 Unterrichtseinheiten à 45 min wöchentlich, je 3 Unterrichtseinheiten am Tag.
- Vorlesungen über Architektur, Geschichte, Kunst- und Theatergeschichte von Dubrovnik und Kroatien.

Im Kurs eingeschlossen sind auch

- Wochenendausflüge auf die einmalig schönen Inseln vor der Küste Dubrovniks und zum Wallfahrtsort der Heiligen Mutter Gottes nach Medugorje
- viel freie Zeit zum Baden, Schwimmen, zur Erholung und Geselligkeit.

Es besteht die Möglichkeit, die Veranstaltungen der Internationalen Sommerfestspiele zu besuchen (Theatervorstellungen, Opernaufführungen, Konzerte, Volkstänze), die vom 10. Juli bis zum 25. August in Dubrovnik stattfinden.

Fakultatives Angebot:

Anschließend zum Kurs wird ein attraktives 7tägiges Reiseprogramm mit Führung angeboten nach Split, Trogir, Šibenik, Zadar, Knin, zu den Plitwitzer Seen, nach Karlovac, Zagreb und zu den historischen Stätten und den Burgen und Schlössern des Hrvatsko Zagorje.

Alle Informationen
können Sie bekommen bei:

**Centar za strane jezike, Vodnikova 12,
10000 Zagreb, Kroatien,**

tel.: 00385/1/444072; 444324;
444109,
fax.: 00385/1/444516.

• Prodajem kuću kod Karlovca

Kuća se nalazi u Draganičkom lugu, tj. 7 km udaljena od Karlovca, na cesti Karlovac - Zagreb, na zemljištu 470 hvati, veličine 9x11 metara.

U kući je provedena struja, voda i centralno grijanje na kruta i tekuća goriva i telefonski priključak.

Iza kuće se nalazi dvorišna zgrada veličine 5x10 m pod krovom, te mali voćnjak s oko 30 stabala.

Za informacije zvati od 19.30-21 sat na telefon: **00385-47-226550, Ivica Barić, Gaza 5, Karlovac.**

• Prodajem stan u Rijeci, u mirnom centru grada:

92 m² II. kat, 3 sobe, 1 sobica, ostava, velika kuhinja, plin, telefon, balkon, 5 minuta pješice od autobusnog i željezničkog kolodvora, 2 minute od tržnice, blizina svih škola i gradskih linija prijevoza. Tel.: 00385-52-434-543, nazvati navečer.

• Za uredske poslove u središtu Frankfurt traži se tajnica, s poznavanjem njemačkog i hrvatskog jezika, kao i rada na kompjuteru. Informacije na telefon: 0 69/6 03 20 37.

STUTTGART

– Majčin dan, Lurd, obiteljski seminar

Više od dvije tisuće ljudi okupilo se na proslavi Majčina dana u Schwabenhalle, 12. svibnja. U bogatom programu nastupili su dječji zbor naše zajednice pod vodstvom č.s. Ljube Božinović, ministranti pod vodstvom č.s. Emilija Jasak i fra Ivana Čugure, tri uzrasta folkloraša (najmlađi s Marijanom Marić, srednji s Ivicom Lovrićem i veliki s Perom Markovićem). S prigodnim recitacijama nastupili su učenici hrvatske dopunske škole iz Bad Canstatta i Feuerbacha, a pod vodstvom nastavnica Slavice Mihaljević i Zdravke Iličić. Još je nastupio veliki zbor zajednice s č.s. Nevenkom Tadić, te tamburaški sastav. Voditelj programa bio je fra Petar Klapež.

U zabavnom dijelu proslave nastupila je popularna skupina „Magazin“. Fra Marinko se sa sponzorima pobrinuo za bogatu tombolu, a mnoge obitelji su darovale kolače i cvijeće, od čije je prodaje prihod namijenjen obiteljima s brojnom djecom u domovini. Sve majke su obda-

rene cvijećem, te im je i time odano javno priznanje za njihovu majčinsku skrb, kao i za djelatni život u našoj zajednici.

I ove je godine, od 15. do 19. svibnja u Lurd hodočastilo 190 vjernika iz naše zajednice. S njima su išli sestre Nevenka i Emilija te fra Marinko. Zajedno s nama u Lurdu su bili i hrvatski hodočasnici iz Frankfurta, Münchena, Ludwigsburga, Mainza, Darmstadta, Pforzheima i Pariza. Svi smo skupa slavili mise pred špiljom ukazanja i bazilici sv. Pija, te sudjelovali u pobožnosti križnoga puta, u molitvi krunice, u bolesničkoj procesiji i večernjim procesijama sa svijećama.

I ove godine je naša zajednica priredila obiteljski seminar od 10. do 12. svibnja. Seminar se održao u Bonladenu kod Ulma, a sudjelovalo je 50-ak članova naše zajednice. Tri dana se raspravljalo o obiteljskoj problematiki, a seminar su vodili obiteljski par Soldo (psiholozi) i fra Petar.

IZ NAŠIH ZAJEDNICA

PASTORALNA SKRB O IZBJEGLICAMA U NOVIM SAVEZNIM POKRAJINAMA

Vjera daje snagu i nadu

U novim saveznim pokrajinama, odnosno u negdašnjoj istočnoj Njemačkoj, utočište su našli mnogi katolički Hrvati prognani ili izbjegli iz BiH. O njihovim pastoralnim potrebama skrbi se od Božića prošle godine delegat za hrvatske svećenike u Njemačkoj (Frankfurtu) fra Bernard Dukić, koji je nedavno dijelio sakramente krštenja i prve pričesti.

Izbjeglice i prognanici koji su utočište našli u izbjegličkim centrima i logorima u novim njemačkim saveznim pokrajinama, odnosno na području bivše istočne Njemačke, bili su dugo anonimni i prepušteni sami sebi. Budući da većina nije znala njemački jezik, mjesni njemački katolički svećenici nisu im mogli puno pomoći. Od prošle godine traje snažnija pastoralna skrb za te prognanike, koji uglavnom potječu iz bosanskih župa (Kraljeva Sutjeska, Kakanj, Bugojno, Travnik, Zenica, Plehan, Tuzla...). Na pozive njemačkih župnika odazvao se fra Bernard Dukić, delegat za hrvatske svećenike u Njemačkoj, te je više puta sa svojim suradnicama pohodio te zaboravljene ljude i pružio im vjersku i duhovnu utjehu. Ranije su ih povremeno posjećivali hrvatski svećenici iz najbližih misija Hannover, Göttingen, Berlin, Neumünster...

U božićno vrijeme fra Bernard je slavio mise za te izbjeglice i prognanike u mjestima Kyritz, Weida, Weisswasser, Zwickau, Zschopau... Ljudi su bili presretni da baš u to sveto božićno vrijeme mogu slaviti Boga na svome hrvatskom jeziku. Nije izostalo ni suza, jer Božić se tako svečano slavio u njihovim župama. Bili su to susreti puni čežnje, tjeskobe, ali i radosti. Slično se ponovilo za Uskrs ove godine. Fra Bernard je podijelio prvopričesnicima vjeronaučno gradivo, imao susrete s njima i roditeljima, a oni su nastavili učiti

Izbjeglice u Weidi s fra Bernardom

sami. Tako je 7. travnja imao mise, te u Zschopau 12 prvopričesnika i jedno krštenje; u Weisswasseru 6 prvopričesnika i jedno krštenje, a 8. travnja mise u Kyritzu i Blankenburgu.

Slavlje kao kod kuće

Najsvečanije je bilo koncem svibnja, kada su se u više mjesta slavile mise, te dijelili sakramenti krštenja i svete pričesti. Iako ljudi većinom žive u izbjegličkim domovima, mise su većinom slavljene u mjesnim katoličkim crkvama.

U mjestu Weida, gdje je smješteno 90-ak hrvatskih izbjeglica iz Bosne, fra Bernard je imao vjeronauk za djecu, te svečanu

misu za prvopričesnike. Tu je 9 kandidata za prvu pričest, koju će primiti na sv. Ivana, 24. lipnja. Vrlo svečano bilo je u Kyritzu 26. svibnja. Misu su slavili fra Bernard Dukić i fra Božo Marić, svećenik iz HKZ Berlin. Prvu pričest primilo je 11 prvopričesnika, među kojima je bilo i 19-godišnjaka. Antonija Tomljanović, pastoralna suradnica u Hrvatskom dušobrižništvu u Frankfurtu, svirala je orgulje i ravnala pjevanjem. Slavlje je nastavljeno poslije mise bogatim objedima. Neki su ispekli i janjce, da se zna i pamti kako se slavi prva pričest, makar i u izbjeglištvu. Jednako svečano bilo je i u Weisswasseru, gdje je jedno dijete primilo sveto krštenje, a prvu pričest devetoro djece. Svi su bili radosni, kako stariji, tako i mlađi. Proslava prve pričesti bio je jedan od najsvjetlijih trenutaka u njihovu izbjegličkom mraku. Mnogi su zabrinuti i pitaju se što i kako dalje. Mnogi su predali molbe za odlazak u prekomorske zemlje, Australiju, Kanadu... Kažu da se kod kuće boje političke nesigurnosti i neizvjesne materijalne situacije. A život teče dalje. Djeca rastu, neka su se rodila u tuđini. Bosna im je dakako na srcu. Čeznu za rodnim krajem, za kućom, župom, prijateljima i rodbinom. I ovakvi pastoralni posjeti imali su za cilj da ih vjerski i duhovno osvježe i osnaže, da im vrate nadu i da im kažu da njihova budućnost nije na nekim drugim kontinentima, nego u povratku na rodno ognjište. ■

Prvopričesnici s roditeljima u Kyritzu

AUS KROATISCHEN GEMEINDEN

FREISING

Srebrni pir: Finka i Stipo Debeljak

Svečanom misom, koju je slavio voditelj naše zajednice fra Ante Maleš, svoj srebrni pir proslavili su Finka i Stipo Debeljak. U nazočnosti brojne rodbine i prijatelja, slavljenici su još jednom potvrdili svoju ljubav pred Bogom i Crkvom. Finka i Stipo potvrđuju da se i danas brak može sačuvati ljubavlju, strpljenjem i uzornim životom.

Zrinka Jonjić

HANAU

Prva pričest i Majčin dan

Naša se zajednica 12. svibnja radovala s 13 prvopričesnika, većinom djece prognanika. Vjernici su napunili gradsku crkvu Imena Marijina, a prvopričesnici su izgledali poput anđela. Slavlje je nastavljeno i u nedjelju 19. svibnja, kada su svoj dan slavile naše majke. Djeca su održala priredbu u Nachbarschafts-u. Svirala je skupina Status Cro, a imali smo i bogatu tombolu. Dobitak od priredbe namijenili smo djeci poginulih branitelja. M. K.

EBERSBERG **Srebrni pir: Janja i Stipe Kovač**

Na Uskrs, 7. travnja, u našoj zajednici proslavili su svoj srebrni pir Stipe Kovač, r. 14. 6. 1948. u Kotor Varošu i Janja Živić, r. 27. 4. 1951. u Stružancima kod Slavenskog Broda. Stipo je dvanaesto i posljednje dijete u svojim roditelja. Mlad se odvojio od svoje brojne obitelji da potraži kruha u stranom svijetu. U Austriji je sreo svoju Janju.

Vjenčali su se u Münchenu 7. 4. 1971. i vjenčao ih je p. Josip Čugura. Dobro se sjećaju svojih lijepih i tužnih dana. Stipo je u Njemačkoj radio sam, a Janja se vratila u Kotor Varoš kad su djeca pošla u školu.

Kao i mnogi naši vrijedni pečalbari Stipo je vukao busom i automobilom materijal za svoju kuću i napravio kućicu u cvijeću. Sve je propalo. Spasila se Janja i djeca i vratili se Stipi. Sve je to Stipi teško palo. Doživio je teški infarkt i operaciju srca koju je teško preživio.

Na misama smo molili za dragog Stipu i pravo čudo se dogodilo da se Stipo povratio u život. Zahvalan je Bogu i svojoj vrijednoj Janji koja je danonoćno bdjela kod svoga Stipe.

Na sv. misi u Ebersbergu uz njih su bili prisutni njihova djeca, rođaci i prijatelji. U ime naše zajednice čestitali su im p. Draško i s. Ljubica. Ovim putem još jednom želimo im izraziti zahvalnost za sve dobro koje su učinili za našu zajednicu i poželjeti im dug zajednički život u zdravlju. s. Ljubica

RÜSSELSHEIM

Hrvatsko - njemački koncert

U subotu, 4. 5. 96. održan je hrvatsko-njemački koncert koji je organizirao njemački zbor „GV Frohsinn“ iz Kōnistādtena kod Rüsselsheima. Iz hrvatske je došao mješoviti s 47 pjevačica i pjevača pjevački zbor „Sv. Jurja“ iz Pušće kod Zagreba. Za njihov dolazak i smještaj pobrinuo se g. Dragutin Sklebec, predsjednik HDZ-ogranka Rüsselsheim.

Pjevači su u petak, 3. svibnja, autobusom stigli u hrvatsku katoličku misiju Rüsselsheim, gdje su imali zajedničku večeru i dobrodošli prijem njihovih udomitelja. Svima hvala!

Sutradan se održao koncert koji je zaista uspio. Oba pjevačka zbora su izvrsno pjevala, što je potvrdila i oduševljena publika, oko 300 gledatelja, od toga i veliki broj Nijemaca.

Treba naglasiti da su oba zbora otpjevala nekoliko pjesama zajednički, što je goste uistinu impresioniralo. Svrha ovog koncerta bila je prvotno kulturna suradnja Hrvatske i njemačke, uspostava tješnjeg prijateljstva, kao i demonstracija glazbene umjetnosti.

Poslije glazbenog programa ugodna atmosfera se nastavila uz zajedničko jelo i piće, veselu pjesmu i ples. Nijemci su se toplo zahvalili na posjetu zbora iz Hrvatske i izrazili želju da hrvatsko-njemačko druženje učvrste. Zagrepčani su obrađovani prijemom Nijemaca, pa ih stoga pozivaju da u Hrvatskoj sve ponove.

Dijana Tolić

IZ NAŠIH ZAJEDNICA

ESSLINGEN

Susreti i događaji

U okviru plodonosnijeg povezivanja zajednice Esslingen s pokumljenom župom Miljevci, u drniškoj Zagori, pozvali smo o. Bernardina Vučića, župnika župe Miljevci i našeg nekadašnjeg župnika, da prikaže sadašnje stanje svoje župe, posebice one najpreče potrebe. On je u našoj zajednici boravio od 19. do 22. travnja. U nedjelju, 21. travnja, na svim misama o. Vučić je zahvalio za dosadašnju pomoć i iznio što je ovaj čas najpotrebnije.

28. travnja imali smo misu za pripravnike za prvu sv. pričest i njihovi roditelji susreli su se na zajedničkom ručku s vjeroučiteljicom gospodom Marom Gongolom i

župnikom fra Josipom dr. Šimićem. Potom je uslijedio dogovor oko proslave prve sv. pričesti koju ćemo proslaviti 23. lipnja.

102 naših čitačica, čitača, ministrantica i ministranata i malih i velikih, pošli su 1. svibnja u pratnji župnika fra Josipa i suradnice gospode Gongola na izlet u Würzburg. Tamo smo obišli znamenitosti tog starog katoličkog grada koji su u tridesetgodišnjem ratu i Hrvati branili. Posebice ističemo tvrđavu, zavjetno svetište Kapellen, zatim rezidenciju, katedralu i samostan franjevac konventualaca. Susretljivošću mjesnoga župnika fra Paška Mandurića ručali smo u vlastitoj

režiji u prostorijama tamošnje hrvatske katoličke zajednice. Fra Pašku dugujemo veliku zahvalnost jer nam je dijelom sam pokazao Würzburg. Tako smo brzo i iscrpno uspjeli upoznati taj stari i lijepi grad. Prvopričesnice, prvopričesnici i njihovi roditelji pošli su u pratnji vjeroučiteljice gospode Gongola i župnika fra Josipa na izlet u Europa-Park u mjestu Rust, na francuskoj granici južno od Baden-Badenu. Ondje je bilo zabave napretek. Neki su se i po dva puta vozili u švicarskom bobu, u austrijskom alpskom ekspresu ili u tirolskom vodenom vlaku.

Ove godine iznimno nismo slavili Majčin dan u nekoj dvorani, već smo 12. svibnja poslije svete mise u Esslingenu imali prigodni program, koji je gospoda Gongola pripremila s našim mladima.

Mons. Mato Zovkić, generalni vikar vrhbosanske nadbiskupije, bio gost na našoj misijskoj tribini 18. svibnja. On nam je govorio o sadašnjem stanju i o budućnosti katolika u njegovoj nadbiskupiji i cijeloj Bosni i Hercegovini. On sam potječe iz Bosanske Posavine, što je navelo veliki broj naših župljana koji potječu iz tih krajeva, da te večeri pažljivo slušaju i živo sudjeluju u raspravi.

19. svibnja na biskupijskom hodočašću naših zajednica u biskupiji Rottenburg, u svetištu Zwiefalten, djevojke i mladići naše zajednice, u narodnim nošnjama iz različitih krajeva Hrvatske i Bosne i Hercegovine čitali su čitanja, molili molbencu i prinijeli misne darove. **Hrvatini Daleković**

Prvopričesnici i roditelji na izletu u Europa-Park u Rustu

FREISING

Glasnogovornici svoje zajednice i domovine

Da su vjera i kultura one snage koje zbližuju i povezuju ljude i narode bez obzira na različitosti porijekla, jezika i kulture, pokazuje zauzeti rad i živa vjera članova, prije svega mladih, HKZ Freising.

Već godinama, a posebno od početka domovinskog rata, vjernici naše zajednice požrtvovno rade na promociji svoje hrvatske domovine, kulture i vjere. Posebno smo ponosni na već tradicionalne njemačko-hrvatske mise koje slavimo zajedno s Nijemcima u raznim mjestima (npr. Freising, Allershausen, Neufahrn, Dachau...), te na nastupe naših folklorista koji tako promoviraju našu kulturu i ljepotu naših običaja. Svuda smo dobro prihvaćeni, stekli nove prijatelje i nove veze. Nijemci nam kažu da ih naša kultura i običaji obogaćuju (eine Bereicherung), a živa vjera im je primjer koji privlači i potiče.

Svojom vjerom, tradicijom, kulturom i poviješću želimo našim prijateljima i sugrađanima pokazati da smo i mi dio onoga kršćanskoga i kulturnoga svijeta

kojem oni pripadaju. Zato svi mi možemo biti glasnogovornici i veleposlanici naše domovine – ako to hoćemo.

Zdenka Šitum

Slika s nastupa naših malih folklorista u Allershausenu 12.05.96.

Foto: Z. Šitum

MLADI HRVATSKI ODISEJ • JUGEND SCHREIBT

U očima tvojim

U očima tvojim
vidim rijeke, mora
i oceane,
u njima plamti vatra
ljubavi samo za me.
U očima tvojim
vidim vremena
naša sva,
u njima živimo
samo ti i ja.
U očima tvojim
rađaju se nova
jutra, u njima
stanuje naše:
jučer,
danas i
sutra.

Mara Lučić, Düsseldorf

Jeka srca

Papir
Na kojem sam želio napisati pjesmu mira
Prazan je, neispisan.
Slova se raštrkala po mrežnici oko žute pjege.
Nisu znala složiti se u riječi,
Nisu mogla nazad na svjetlo.
Jeka srca
Nije našla put do uha svijeta
Ostala je zarobljena u krvotoku
Sve dok jednom
Ni krvi ne bude bilo.
Papir
Na kojem je trebala pjesma mira blistati,
Sad je natopljen suzama
I ispisan imenima mojih najdražih
Palih prijatelja.

Dalibor Perković, Mainz

Sol prastarog mora

Uzalud tračiš svoje vrijeme
Skupljajući pepeo izgorjelih knjiga
Mudrost ovog svijeta samo je čeprkanje
Po bljutavom i trulom
Za dušu tu nema ničeg jestivog
Sol prastarog mora
Zakopana je duboko
Tamo gdje nema ljudskih kostiju

Dalibor Perković, Mainz

Ljeto u Hrvatskoj

Ah, ljeto! Kada se samo sjetim odmora u Hrvatskoj... Trogir... Rijeka... Opatija... Kada bi čovjek morao birati između ovoga ovdje u Francuskoj i onog tamo u Opatiji, sigurna sam da ne bi bilo nikakve dileme. Da mi se samo vratiti na trenutak. More! Naše. Jadransko. Koje je li samo ljepote! More, naše predivno. Najljepše i najčistije more na svijetu; najbistrije more koje privlači ljudsko oko svojom ljepotom. Koje li

Svjetlost se lomi u kapljicama rose,
Raspršuje maglu na žutoj pjegi u oku.
Žitna polja blješte u daljini
Kao nekad brušeni dijamanti na kruni Tomislava.
Svečanost praskozorja umiva nebo,
Prkosi stidnim oblacima
Što bezbrižno plove u susret suncu.
Ja pjevam: Lijepa naša...
A glas se topi u eteru
Od dragosti.

Dalibor Perković, Mainz

Prolazi sve

Jutro se budi al' nema te.
Tko li je da znam sada kraj tebe.
Dal' znaš da čekam te cijelu noć,
i pitam se kada ćeš doć.
Da li ponekad sjetiš se tog,
kako je sve to počelo.
Zato nemoj spominjati kraj,
jer i tebe će boljeti, znaj.
Prolazi, o prolazi sve,
sa tobom il' bez tebe.
Al' sve bih dala, dala bih sve
da si uvijek kraj mene.

Marija Grgić, Vlatka Fijan, Mettmann

Proljeće i Ti

Ptičja pjesma jutrom
me budi – zove iz
dalekih snova
Prve zrake proljetnog sunca
lice mi griju
a djeca na livadi miris
prvih cvjetova piju
Moj vrt sada se budi -
obasut novim, živahnim
bojama
I ja se budim
Krećem u novi dan,
radosna, lagana poput leptira,
okrijepljena snagom proljeća, ljubavi,
sreće
Ležim u travi i uživam
u blagom toplom vjetru
Proljeće svira pjesmu svoju,
moje srce hvata ritam,
misli plove nebom vedrim
Vjetar šalje tajne poruke,
riječi drage putuju do
srca tvog, kao
tvoje do srca mog

Dijana Tolić

Stipe Nobilo:
moj otok, slika izložena na izložbi hrvatskih umjetnika u Viernheimu Foto: Lj.M.

divote samo! A tek čiste, pješčane plaže na kojima se osjeća miris ljeta, mora i sunca. A tek mladi! Ljeto je stiglo. Sunce donosi zlatne i tople valove. Vrijeme je za plažu. Spuštamo se do mora. U jednoj maloj uvalici grupa mladih našla je svoj mir. Pjevanje uz sjetne zvuke gitare, dok zlatne sunčane zrake miluju njihova tijela, a onda - pljus! Zabava se nastavlja u vodi. Jedni igraju odbojku, drugi rone, treći se

sunčaju, dok oni s malo manje sreće, iz palaca vade ježeve iglice. I tako po cijeli dan. Malo sunca, malo kupanja. Sve dok sunce ne klone zapadu, a miris lavande ne opije zrak. Tek, doma treba poći da se nešto pregrize i da se spremi za još jedan izlazak s „frendovima“ More mirno... Tiho šumi... U susjednim konobama odjekuju zvuci glazbe. Eh, da mi je... da mi je. Ljeto!

Suzana Anušić, Lyon

SUSRET '96.

Hrvatski studenti moraju se bolje organizirati

U Bocholtu je od 24. do 27. 5. održan 28. duhovski Susret Hrvatskog akademskog saveza (HAS). Glavna tema bila je transformacija jedne postsocijalističke zemlje na primjeru Hrvatske. Na Susretu sudjelovalo pedesetak studenata i članova. Druženje na visokoj razini. Opći je zaključak da se hrvatski studenti i akademci moraju bolje organizirati i povezati, a HAS e. V. je vrlo povoljna prilika za to.

Završna rasprava: dr. Ivan Balta, Petar Penić, mr. Tomislav Presečan, Robert Ivišić, prof. dr. Herwig Rogemann, Alen Legović

Mnogi sudionici su stigli u Bocholt u petak navečer, 24. svibnja, a većina iz dalekog Berlina. Nije to ni čudo, budući da je berlinska podružnica HAS-a lani postala zapravo centrala i da ondje djeluje i živi gotovo kompletno predsjedništvo. S radom se počelo u subotu ujutro, i to pozdravima, koje su uputili Robert Ivišić, predsjednik HAS-a, te ravnatelj EstA-e (Europäische Staatsbürger Akademie) u kojoj smo se smjestili.

Prvo predavanje, pod naslovom: „Segmenti kulturno-povijesnog obilježja i razvoja Hrvatske u prošlosti i sadašnjosti“ održao je dr. Ivan Balta, profesor na osječkom sveučilištu i djelatnik ministarstva prosvjete i sporta Republike Hrvatske. Na jednostavan i slikovit način dr. Balta je prikazao neke segmente hrvatske prošlosti i sadašnjosti u kontekstu Europe. Posebno zanimljive bile su njegove interpretacije grbova i drugih simbola, koje Hrvati dijele s drugim europskim narodima.

Hrvatsko gospodarstvo ima odličnu perspektivu

Popodne je drugo predavanje, s naslovom: „Transformacija hrvatskog gospodarstva – dosadašnji uspjesi i nedostaci“, održao mr. Tomislav Presečan, djelatnik Narodne banke Hrvatske. Uz pomoć dijapozitiva predavač je zorno prikazao

sadašnju krvnu sliku hrvatskoga gospodarstva, te njegovu poziciju u Europi i svijetu, kao i njegovu suradnju s glavnim svjetskim financijskim i trgovačkim organizacijama. Pritom je imenovao i neke „zablude u svezi transformacije vlasničke strukture“, kao što su da je privatizacija spora i nedjelotvorna, da se vlasništvo prelijeva u ruke nekolicine, da se navodno radi o krađi, da dionice ništa ne vrijede itd. Presečan je istaknuo da se u Hrvatskoj uspješno provodi stabilizacijski program, da se inozemni dugovi na vrijeme reprogramiraju ili vraćaju, da velika hrvatska poduzeća polako idu vrlo uspješno na burzu („Pliva“ na londonsku, a uskoro i „Podravka“), da se radi na sanaciji nekih velikih banaka, da će carinske stope uskoro pasti... Hrvatski cilj je jasno članstvo u Europskoj Zajednici, naglasio je na koncu g. Presečan.

Prof. dr. Herwig Rogemann, pravnik iz Berlina, održao je u nedjelju popodne treće predavanje: „Hrvatska kao budući asocijacijski partner EU-a – zahtjevi i problemi reforme pravnog sustava“. Hrvatska naime spada među najmlađe države svijeta, makar joj povijest bila duga. Zato možda i ima najdužu preambulu u svome ustavu, u kojoj je riječ o povijesnim oblicima hrvatske državnosti. Hrvatska je prema svome ustavu neovisna, demokratska i pravna zemlja, prizna-

ta od EU-a i UN-a. Vrijeme je još uvijek od bitne važnosti za Hrvatsku, jer se ona uči demokraciji, konsolidira i razvija svoj pravni sustav. Rat je pritom mnogo toga odgodio i spriječio. Često su pravne norme i pravna praksa u nesuglasju i u Hrvatskoj, kao i mnogim drugim državama. Jer, pravna država nije stanje nego dulji proces. Sporne točke glede Hrvatske su i dalje: navodno prerano priznanje, primanje u VE, razgovori o asocijacijskom članstvu u EU, predsjednički model, poštivanje ljudskih prava. Prof. Rogemann analizirao je i pitanje prava narodnih manjina u RH, ratnih zločina i suradnje sa sudom u Haagu, slobodu medija, stanje pravne sigurnosti, te obnovu sudstva i problem denacionalizacije.

Otvorena rasprava

Nakon svakog predavanja sudionici skupa su postavljali pitanja i diskutirali. Glavna rasprava ili okrugli stol održan je u nedjelju navečer, kada su sva tri predavača podnijela sažetak svojih gledanja o zadanoj temi. Dr. Balta je prikazao strukturu djelovanja ministarstva prosvjete i sporta, istaknuo veliku važnost učenja hrvatske povijesti i kulture u dijaspori, te pohvalio ovakav susret u organizaciji HAS-a. Mr. Presečan je transformaciju

Dio sudionika Susreta u Bocholtu

FRANKFURT – TRIBINA MLADIH

Sloboda i vjera

U „Haus-Nied“ je 4. 5. održana mjesečna Tribina mladih hrvatske katoličke zajednice Frankfurt. Predavanje pod nazivom „Sloboda i vjera“ imao je dr. fra Toni Vučković, profesor filozofije na sveučilištu „Antonianum“ u Rimu i na Franjevačkoj teologiji u Makarskoj. Nakon predavanja se razvila rasprava u kojoj su mladi, ali i stariji posjetitelji, postavljali pitanja o odnosu između vjere i slobode, o granica-

ma slobode, o slobodi u sektama. Predavač je istaknuo da je svakomu od nas povjeren ili darovan život, a sa životom i odgovorna sloboda. Gost tribine bio je i fra Bernard Dukić, koji je pozdravio mlade i obavijestio ih o susretu mladih u Splitu. Igrala se i vrlo bogata tombola, a najsretniji su dobili kompjuter, televizor u boji, pretplatu na „Živu zajednicu“... U glazbenom dijelu susreta nastupili su

Mladen Burnač, grupa „PAX“, te splitska grupa „Tutti frutti“. Nada Šlogar je prezentirala novu kolekciju svojih večernjih haljina i vjenčanica, a pokazale su je naše djevojke koje bi uistinu mogle biti manekenke. Šteta je što na tribinu nije došlo više mladih iz okolnih zajednica. Postavlja se pitanje što bi to moglo u sadašnjem trenutku privući mlade na ovakve susrete. Na to bi najvjerojatnije mogli odgovoriti sami mladi, ali je do njih teško doći. Program su uspješno vodili gđica Jasminka Farac i fra Željko Čurković. ■

Šarmantna voditeljica Jasminka Farac (u sredini) s hostesama pri izvlačenju tombole

Dr. Toni Vučković i fra Željko Čurković

► hrvatskoga gospodarstva i financijskog sustava ponovno ocijenio relativno zadovoljavajućom, a u pripremi je reguliranje financijskog tržišta. U budućnosti se očekuje brzi rast hrvatskoga gospodarstva. Zapreke tomu rastu su administrativne, te nerazumijevanje, ratne neprilike, standard. U Hrvatskoj su dobrodošli svi koji znaju ili razumiju poslovanje tržišne ekonomije. Strateški interes RH je povratak svih njezinih građana iz dijaspe, napose mladih i sposobnih ljudi. Nema svjesnog sprečavanja ulaganja iseljenika u Hrvats-

koj. Prof. Rogemann je pohvalio postojanje publikacija na engleskom jeziku o mogućnostima ulaganja u RH, ali je naveo i neke poteškoće u praksi. Potrebno je također odrediti pravne temelje za osnivanje dioničkih društava. Bilo bi također dobro da inozemne banke dođu u RH i konkuriraju domaćim bankama. Za RH nema alternative osim njezina pristupa Europskoj Zajednici.

Pitanja sudionika Susreta bila su otvorena, kritična i konstruktivna. Odnosila su se uglavnom na suradnju s haaškim sudom za ratne zločine, na malverzacije u privatizaciji, na pravno uređenje države, na mogućnosti povratka i šanse mladih iz iseljeničtva („Kako to jedan 26-godišnjak, makar bio i unuk vrlo poznatog političara, u Hrvatskoj, može biti vlasnikom komercijalne banke?“).

Studenti, javite se i učlanite u HAS

U vrijeme Susreta održano je i zasjedanje Zastupničkog sabora HAS-a. Izlaganje je podnio predsjednik Robert Ivišić. Zbog teškog financijskog stanja i nekih neriješenih pravnih poteškoća bilo je teško nešto više učiniti u prošloj godini. Glavni

zadatak je ispunjen, a to je organizacija ovog Susreta, za čije održavanje značajan prilog dalo predstavništvo Glumina banke iz Berlina i EstA. Berlinska skupina HAS-a bila je aktivna i prošle godine, ali je većina podružnica u drugim gradovima bila gotovo sasvim pasivna. Istaknuto je zato da treba okupiti hrvatske studente i akademce, napose u sveučilišnim gradovima, te djelovati u malim skupinama. Mnogi hrvatski studenti i ne znaju da postoji HAS. Krajnje je vrijeme da se studenti bolje organiziraju, za svoje dobro, te za dobro domovine i hrvatskog naroda (Sve obavijesti o HAS-u mogu se dobiti kod Roberta Ivišića, tel. 030/7519996). To je najbolje učlanjenjem u HAS, koji je već registrirana udruga (e.V.).

Na svetkovinu Duhova misu je za sudionike Susreta '96. slavio i propovijedao fra Anto Batinić, duhovnik udruge. Večernja druženja bila su i ovoga puta intenzivna, radosna i korisna. Zabavljao nas je jazztrio „Jazz-Swing“ iz Berlina (dva Hrvata i jedan Rus). Sve u svemu Susret '96. organiziran je uspješno, a ozračje je bilo doista prelijepo. Sljedeći susret će se također održati, a o mjestu održavanja će se na vrijeme obavijestiti javnost. T.G.

PISMO XVI

Uči se mudrosti

Seneka pozdravlja svoga prijatelja Lucilija

Moj Lucilije, znam da ti je jasno kako nitko ne može živjeti blaženo, čak ni podnošljivo, bez nastojanja oko mudrosti te da se blaženi život postiže savršenom mudrošću, snošljiv i početnom. Ali ono što je jasno treba utvrditi i učvrstiti svakodnevnim razmatranjem. Više je truda potrebno da opslužuješ ono što si naučio, nego da naučavaš ono što je časno. Treba ustrajati i postojanu nastojanju pridodati napora, dok ne postane dobar duh ono što je dobra volja.

Dakle, nije potrebno da me obasipješ s više riječi ili da me tako nadugo uvjeravaš: Uvidam da si mnogo uznapredovao i znam odakle dolazi ono što pišeš. Nije izmišljeno ni uljepšano. Ipak ću reći što mislim: Sad imam nadu u tebe, ali još ne pouzdanje. Želim da i ti činiš isto: Nemaš razloga vjerovati sebi brzo i olako. Ispituj sebe, propituj se i promatraj se na razne načine; prije svega gledaj na to jesi li napredovao u filozofiji ili samom životu.

Filozofija nije umijeće dostupno svakomu ni stečeno za pokazivanje; ona se ne sastoji od riječi nego od djela. Ne služi za to da se dan provede u nekom uživanju ili da se ubije dosada: ona oblikuje i doraduje duh, uređuje život, ravna činima, pokazuje što treba činiti a što propustiti, sjedi za kormilom i upravlja lađom po opasnim valovima. Bez nje nitko ne može živjeti neustrašivo, nitko sigurno. Bezbroj stvari događa se u pojedinim časovima koje zahtijevaju savjet, a njega od nje treba tražiti.

Netko će reći: „Što mi koristi filozofija ako postoji sudbina? Što ona koristi, ako bog* upravlja? Što ona koristi ako slučaj vlada? Naime, ni mijenjati se ne može ono što je sigurno ni išta poduzeti protiv onog što je nesigurno: ta ili je bog pretekao moju odluku i odlučio što da radim ili sudbina ništa ne prepušta mome naumu.“

Što god stajalo od ovog, moj Lucilije, ili ako to sve stoji, treba se baviti filozofijom. Bilo da nas sudbina sputava neumoljivim zakonom bilo da je bog kao gospodar svemira sve odredio bilo da slučaj bez reda tjera i razbacuje sve ljudsko, filozofija nas mora štititi. Ona će nas bodriti da se bogu pokoravamo rado, sudbini prkosno. Poučit će te da boga slijediš a slučaj podnosiš.

Ne treba sada prijeći na raspravu što je s našim pravom ako providnost vlada ili

ako nas, okovane, sudbina vodi ili ako vladaju iznenadne i neočekivane stvari. Vraćam se sad onamo da te opomenem i osokolim kako ne bi dopustio da polet tvoga duha posrne ili se ohladi. Sačuvaj ga i učvrsti da postane stanjem duha ono što je polet.

Mladi na tribini u Frankfurtu 4. svibnja

Osvrtat ćeš se već od početka, ako te dobro poznajem, kakav je mali dar ovo pismo donijelo. Istraži pismo i otkrit ćeš! Nema razloga da se diviš mome duhu. Do sad sam bio darežljiv tuđim. A zašto rekoš tuđim? Što god je tko dobro rekao, moje je. I Epikur je to rekao: „Ako živiš u skladu s prirodom nikad nećeš biti siromašan; ako u skladu s mnijenjima, nikad bogat.“ Narav čezne za neznatnim, misao za neizmjernim. Neka se u tebi skupi sve što su mnogi bogataši posjedovali, neka te

sreća uzdigne iznad obične mjere novca, neka te zlatom prekrije i grimizom odjene, neka te dotle obdari slastima i bogatstvom da zemlju prekriješ mramorom. Neka ti je dopušteno bogatstvo ne samo imati nego ga gaziti. Imao k tome kipova i slika i svega što je ikoja umjetnost načinila za raskoš: naučit ćeš željeti više od toga.

Prirodne želje su ograničene. Ono što se rada iz kriva mišljenja nema gdje prestati: naime laži nema kraja. Onaj koji ide putom ima nešto krajnje: lutanje je naprotiv bez kraja. Otrgni se, dakle, od

ispraznosti i, jer želiš znati je li ono za čim težiš neka prirodna ili slijepa želja, razmotri može li se to negdje zaustaviti. Ako onome što je daleko napredovalo uvijek predstoji nešto dalje, znaj da to nije prirodno. Zdravo!

S latinskoga preveo: Alen Kristić

* Riječ „bog“ u tekstu je pisana malim početnim slovom jer se ne misli na vlastito ime jednoga Boga, nego na boga ili božanstvo rimske mitologije.

„Mladi žele stabilnu vezu, ali ne brak“

Salzburški povjesničar prof. dr. Josef Eshmer rekao je na zasjedanju, o temi „Obitelj na kraju – na kraju obitelji“, katoličkih akademika u Željeznom da mladi danas nastoje imati stabilnu i dugu vezu, ali ne brak. Na zasjedanju sudjelovali su katolički akademici iz Češke, Slovačke, Mađarske i Austrije. Psihologinja Marija Glasova iz Bratislave rekla je da u Slovačkoj brak još nije izgubio svoje „pravo mjesto“. Parova koji žive nevjenčano nema mnogo. Naposljetku i u totali-

tarnom komunističkom sustavu obitelji su bile jedini zametak psihološkoga, kulturnoga i duhovnog otpora. Sada, nakon promjena mora se odgajati „novi identitet obitelji“. Mađarski teolog Andresa Mathe-Toth rekao je da treba više „hrabrosti za zamjećivanje stvarnosti“, novi pristup crkvenoj tradiciji, „oslobodjenje od moraliziranja“ i pastoral koji se neće „brzo istopiti“. Obitelj, naime, „nije otok“, nego je „povezana u prijateljstvu i susjedstvu“. (IKA)

IZ NAŠIH ZAJEDNICA

ZWIEFALTEN – HODOČAŠĆE NADE

Povratak na ognjišta

Na petom hodočašću 16 hrvatskih katoličkih zajednica iz biskupije Rottenburg-Stuttgart u Zwiefalten bilo oko 4000 vjernika, a misu slavi kardinal Vinko Puljić.

Hodočašće u Zwiefalten postalo je već tradicija. I ove godine se ondje 19. 5. okupilo oko 4000 hrvatskih vjernika iz 16 hrvatskih katoličkih zajednica biskupije Rottenburg-Stuttgart. Počelo je hodočasničkom misom, koju su skupa pripremili pjevači i govornici više zajednica. Sve glednike i hodočasnike pozdravio je vlč. Ivica Komadina, voditelj HKZ Reutlingen. Kardinal Puljić došao je na ovo hodočašće izravno sa susreta s Papom u Sloveniji. U propovijedi je govorio o ratnim stradanjima u svojoj biskupiji, navodeći podatke: 614 razorenih crkava i crkvenih zgrada, dvije trećine vjernika su izbjegli, a mnogi su zauvijek izgubljeni za Katoličku crkvu. Crkveno vodstvo je šokirano brojem istupa iz Crkve, jer su se izbjegli suočili s nepoznanicom koja se u Njemačkoj zove crkveni porez.

Kardinal je pozvao vjernike da ne posustaju u vjeri i da je prenesu na svoju djecu. Izbjegle je pozvao da se vrate svojim spaljenim i napuštenim domovima.

Ovu misu je s kardinalom koncelebrirao prelat Jürgen Adam, referent za strance biskupije, te svećenici hrvatskih zajednica. Popodne je u šatoru održan višesatni kulturno-zabavni program, a na koncu je kardinal predvodio zajedničku molitvu Majci Božjoj.

Zwiefalten je poznato marijansko hodočasničko mjesto, gdje hodočaste razne vjerske skupine. Mjesne novine „Reutlinger General-Anzeiger“ opširno su izvjestile čitatelje o ovom hrvatskom hodočašću, a napis su popratile dvjema fotografijama i kratkim razgovorom s kardinalom Puljićem. ■

HAMBURG

Krizma i Majčin dan

Dne 11. svibnja, u katedrali sv. Marije, kardinal Vinko Puljić podijelio je sakrament krizme 142 mladića i djevojaka iz hrvatske katoličke zajednice u Hamburgu. Većina krizmanika potječe iz kardinalove sarajevske biskupije, od kojih su opet većina izbjeglice i prognanici. Kardinala je srdačno pozdravio voditelj zajednice o. Josip Mrkonjić. U propovijedi je kardinal pozvao i mlade i stare da se vrate u domovinu i da je izgrađuju i obnove, jer je kod kuće ipak najljepše.

U dvorani hrvatske katoličke zajednice kako nam piše R. Reinhardt, svečano je obilježen Majčin dan 19. svibnja. Djeca i učenici izveli su vrlo uspješno nekoliko plesnih, glazbenih i dramsko-scenskih točaka. Priredbu su zajednički priredili hrvatska katolička zajednica i hrvatska dopunska škola. Matica hrvatska pridružila se proslavi raspisivanjem literarnog nagradnog natječaja s temom: Lik majke. Natječaj je raspisan u hrvatskoj dopunskoj školi, kod nastavnice Karmen Ivančić. Odziv učenika i učenika bio je odličan. ■

Hrvatski hodočasnici iz Stuttgarta u Lurdu (vidi str. 11)

IZ NAŠIH ZAJEDNICA

EICHSTÄTT Prvi susret ministranata hrvatskih katoličkih zajednica Bavorske

Ostvarila se lijepa zamisao začeta 25. rujna 1995. u Ingolstadt u regionalnom sastanku svećenika i pastoralnih suradnika i suradnika Bavorske. Tadašnji domaćini: vlč. Martin Sentić i njegov pastoralni suradnik Bruno Paurević preuzeli su na sebe obvezu organizacije prvog ministrantskog susreta naših misija iz Bavorske, koji se ima održati 1.5.1996. u obližnjem starom studentskom gradu Eichstättu.

Lijepi sunčan dan nam je podario Gospodin te srijede 1. svibnja. Do 10 sati okupili su se svi ministranti (njih 190) u Eichstättu ispred sjemenišne crkve sa svojim voditeljima: svećenicima i pastoralnim suradnicama i suradnicima iz 9 misija od ukupno 13 iz Bavorske. Sudjelovali su: Augsburg, Ebersberg, Freising, Ingolstadt, Kempten, München, Nürnberg, Rosenheim i Traunreut.

U 10.30 sati, nakon pozdrava domaćina i kratkog predstavljanja sebe i svojih ministranata, 10 svećenika je koncelebriralo svetu misu. Predvodio ju je fra Ante Maleš iz Freisinga predstavnik područja (Sprecher), a propovijedao vlč. Mladen Mrakovčić iz Traunreuta.

Pod misom je svirao zbor mladih iz Rosenheima.

Nakon zajedničkog okupljanja oko euharistijskog stola našli smo se svi okupljeni oko drugog stola u Kolpinghausu. I onda je došao onaj susret gdje su se svi osjećali slobodni i opušteni: na zelenoj travi natjecanje u nogometu i „između dvije vatre“. U pravoj sportskoj atmosferi gdje nije izostalo i žustrog navijanja i žestoke borbe za osvajanjem prvih mjesta i pehara, pa stoga i neizvjesnosti i napetih trenutaka, pobjednici su bili: ministranti do 14. god.: Rosenheim, Ingolstadt i Mün-

Središnji događaj susreta ministranata bila je svečana koncelebrirana misa

Slika za uspomenu sa susreta hrvatskih ministranata u Bavarskoj

chen, a iznad 14. god. 1. mjesto su osvojili ministranti Traunreuta, te Ingolstadt i Ebersberg. U igri „između dvije vatre“ mlade ministrantice iz Kemptena osvojile su prvo mjesto, drugo je pripalo Augsburgu i treće Münchenu. U natjecanju među starijima osvojile su prvo mjesto djevojke iz Münchena, a drugo mjesto iz Rosenheima. Svi osvajači prvih mjesta

dobili su pehare s pohvalnicama, a ostali su dobili krasnopisne pohvalnice s upisanim određenim osvojenim mjestom. Svi sudionici dobili su krasnopisne (Mirko Kapetanović) „Uspomene“ s upisanim imenima pojedinaca za sjećanje na ovaj nezaboravan susret. Svi su se na oproštaju složili u jednom: ovakav susret održati i sljedeće godine.

Sudionik

ZUG / ŠVICARSKA

Ove godine je u kantonu, odnosno hrvatskoj katoličkoj zajednici Zug, održana još jedna u nizu uspješnih priredbi u povodu Majčina dana.

Tom Danu se i u ovoj zajednici uvijek pridavala dostojna pozornost. Proslavom Majčina dana i mi smo simbolično zahvalili majkama na svemu što su učinile i čine za nas.

Osmijeh na licu, cvijet u ruci i nježni zagrljaj dječjih ruku najdraži je dar u

Cvijeće za majke

tom trenutku. A kad djeca to uveličaju još i priredbom, onda je to istinski doživljaj. Priredba i mini show oduševili su prepunu dvoranu.

A da organizacija bude na nivou pobrinuo se naš novi (stari) misionar fra Andrija Rade Vukšić i novoizabrano misijsko vijeće. Za štimung u dvorani pobrinuo se odlični i već godinama najbolji sastav u Švicarskoj, grupa „Miami“.

Pero M.

AUS KROATISCHEN GEMEINDEN

FRANKFURT

Susreti, priredbe, prva pričest, krizma

Kao i u većini naših zajednica i u Frankfurtu su svibanj i lipanj njadinamičniji mjeseci u godini. Osim susreta mladih, o kojem izvješćujemo na stranici za mlade, svečanosti su započele proslavom podjele sakramenta prve pričesti 27. travnja. Frankfurtski Kaiserdom bio je te subote premalen za 146 prvopričesnika, njihove roditelje i prijatelje, te za ostale vjernike. Bio je to, može se reći, uvod u proslavu Majčina dana, koja je održana 11. 5. u prepunoj dvorani Bikuz u Höchstu. Djeca su pjesmama i plesovima razvesila svoje roditelje. Pjevao je dječji zbor HKZ pod vodstvom s. Pave. Nastupila je i dječja folklorna skupina „Croatia Ensemble“, koju su uvježbali Thomas Kosmidis i Franjo Akmadža. Sve majke u dvorani dobile su ruže. Najsretnije je obradovala i bogata tombola, čiji su dobici bili vrijedni 10000,- DM. Na koncu je za sve zapjevala i sa svima se radovala poznata hrvatska pjevačica Jasna Zlokić.

Na duhovsko hodočašće u Schönnstatt kod Koblenza stigli su i ove godine, 27. svibnja, hrvatski hodočasnici iz zajednica s područja Rajna-Majna. Iako je padala kiša, vjerni puk se molio Gospi i obavljao zavjete.

Jedna od novina u Frankfurtu bio je i prvi dječji festival, koji je održan 25. svibnja u dvorani crkve sv. Ante. Tako radosno ozračje mogu napraviti samo djeca. Njih 16 izvodilo je popularne pjesme hrvatskih pjevačica i pjevača. Ocjenjivački sud izabrao je i nagradio tri najuspješnije:

▲ Nastup dječjeg zbora

◀ Pjevala je Jasna Zlokić

Ninu Brnić („Mir, mir do neba“, grupe „Magazin“), Mariju Bodrožić („Dajem ti srce“ Doris Dragović i Jakova Zelića

(„Cesarica“ Olivera Dragojevića). Još su pjevali: Jelena Žaper, Silvija Šagolj, Iva Pranjić, Danijela Đurinek, Magdalena Božica Galešić, Ana Bulić, Katja Bulić, Marija Vrdoljak, Meri Dominković, Sanja Vidović, Jelena Galir, Ružana Mrkonjić i Ivana Sičenica.

Još jednu veliku svečanost imali smo 1. lipnja. Sakrament krizme za 209 krizmanika iz Frankfurta i nekolicinu iz okolnih zajednica slavili smo ovoga puta na dva mjesta: u katedrali u 14,30 sati, gdje su krizmu dijelili kardinal Vinko Puljić i biskup Franz Kamphaus, te u 17,30 sati u crkvi St. Gallus, gdje je krizmu dijelio kardinal Puljić. ■

IZ NAŠIH ZAJEDNICA

KOBLENZ

Nastup zagrebačkih bogoslova i maestra Klobučara

Zbor bogoslova zagrebačkog bogoslovnog fakulteta, predvođen vicerektorom Borisom Balenovićem, i uz orguljašku pratnju mo Andelka Klobučara, pjevao je svečanu misu u crkvi sv. Franje u Koblenzu. Nakon mise priredili su kraći koncert, i to uglavnom s domoljubnim te pjesmama posvećenim majkama. Za drage goste iz Zagreba naše su vrijedne domaćice priredile ručak u crkvenoj dvorani. Tada je odjeknula i dalmatinska pisma, jer je klapa budućih svećenika otpjevala nekoliko klapskih pjesama.

Bilo je to istinsko osvježanje za sve nas. U našoj se sredini možda dosad nikad nije našlo toliko svećeničkih kandidata, što je još jedan dokaz živosti naše Crkve u domovini.

Na sam Majčin dan, 12. svibnja, sakrament prve pričesti primilo je pet djevojčica i dva dječaka (na slici: Kristijan Donlić, Ivana Brešić, Ana Periša, Ana Dojmi, Monika Kolobara, Ana Pavičić i Krešimir Bičević). Bio je to za njih, njihove roditelje i sve nas dan radosti i dan za pamćenje.

Jakov Vranković

ZAGREB

Svećenici – nogometaši kod Kuharića

Zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić primio je 23. svibnja nogometnu reprezentaciju hrvatskih svećenika predvođenu izbornikom Vilimom Koretićem, dušobrižnicima hrvatskih iseljenika Lukom Lucićem i Antom Kutlešom.

Izbornik Koretić izrazio je zahvalnost svima onima koji su pomogli oko priređivanja utakmica, koje su uvijek

humanitarnog karaktera. Također je uručio kardinalu Kuhariću zastavu reprezentacije, kao i ček na 10 000,- DM za djecu poginulih hrvatskih branitelja.

Novac je prikupljen s odigranih nogometnih susreta u Njemačkoj. Ista svota uručena je u nedjelju, 19. svibnja, sarajevskom nadbiskupu kardinalu Vinku Puljiću. Kardinal Kuharić istaknuo je

NEVIGES – DUHOVSKO HODOČAŠTVO

Povratak znači za budućnost

Mnoštvo vjernika molilo za svoje potrebe i slušalo riječi o povratku biskupa Sudara. U prinos darova i slika samostana na Plehanu i dvije grude hrvatske zemlje s Kupresa i iz Knina. Pučko veselje poslije mise.

U Nevigesu je i ovoga duhovskoga ponedjeljka padala kiša. Ali, to nije spriječilo mnoštvo vjernika iz hrvatskih katoličkih zajednica Sjeverne Rajne-Westfalije da dođu u ovo pitomo mjesto, pomole se Gospi i preporuče Duhu Svetom, te se provele onako kako su to činili u domovinskim hodočasničkim mjestima. Neviges, s okolnim brdima i šumama, donekle podsjeća na bosanski krajolik, a s kišom koja pada gotovo svake godine, na proslavu svetoga Ive u Podmilačju kod Jajca.

Križni put predvodi sarajevski pomoćni biskup dr. Pero Sudar. Postaje križnoga puta nalaze se nedaleko od crkve, na šumskim puteljcima. Otegao se dugi red vjernika pokornika, koji su u Isusovoj patnji križnoga puta tražili utjehu i pomoć za nošenje svojih svagdanjih križeva. Krunicu u crkvi predmoli fra Jakov Kuprešanin, voditelj HKZ Bocholt. Još jedan oblik pobožnosti koji je gotovo obavezan u svim našim domovinskim svetištima. Usto ide i obilazak stupa Kraljice mira, te molitveni dodir čudotvornih moćiju. Koje li se sve neizgovorene molitve, želje, potrebe i uzdasi ne vinu prema nebu, prema Gospi, u tom kratkom dodiru, u toj

važnost ovakvih utakmica u kojima svećenici moraju davati primjer u korektnoj igri i poštivanju suigrača i humanitarnim nakanama koje su plod te igre.

Nogometna reprezentacija hrvatskih svećenika odigrala je 22. svibnja nogometnu utakmicu protiv hrvatskih humanitarnih zvijezda u Zadrju, na kojoj su se svećenici pokazali kao bolja momčad pobjeđivši s devet prema dva. Novčani prihod s utakmice i s koncerta, koji je održan poslije nogometnog susreta, namijenjen je borbi protiv droge. (IKA)

AUS KROATISCHEN GEMEINDEN

VALJICI MIRA

odgovornost
naroda i Crkve

nečujnoj komunikaciji između čovjeka i Boga, Zemlje i Neba?!

Voditelj HKZ Mettmann i domaćin ovoga hrvatskoga hodočašća fra Branko Brnas pozdravlja na početku biskupa Sudara, svećenike, časne sestre, suradnike, vjernike i goste: „Već gotovo 14 stoljeća mi Hrvati s vjerom u Uskrsloga i osobitim šovanjem Majke Marije, uspješno i strpljivo nosimo teški križ svoje povijesti. U trenucima najveće potlačenosti hrvatski narod posebno su privlačili milosni Gospini likovi pred kojima smo se ispunjali novom snagom za život i grijali se u vjeri, da se u ljubavi prema Bogu ne ohladimo. Hrabro smo išli naprijed. I danas, na povijesnoj prekernici naroda i domovine, vjera ima bitnu ulogu za našu sadašnjost, a još više za budućnost.“ Potom je gvardijan franjevačkog samostana i upravitelj svetišta p. Roland uputio pozdrave svima, zaželio im ugodan i plodan boravak u Nevigesu, te ih zamolio da dodu i na manifestaciju pod nazivom

„Dan kruha sv. Ante“ u Nevigesu, koju zajedno 14. i 15.6. priređuje kölnska franjevačka provincija, svetište u Nevigesu i KD „Kruh sv. Ante“ (Antoniusbrot e.V.).

Vratiti se, makar i srušenim kućama

Misu je predvio biskup Sudar, a koncelebriralo je petnaestak svećenika. Biskupova propovijed natjerala je mnogima suze na oči, ali ih je potakla i na ozbiljno razmišljanje. Iznoseći zgode, i tragične, ali i svjetle, primjere iz ratnoga pakla u Bosni, biskup Sudar je pozvao sve izbjeglice i iseljenike da se bez straha vraćaju kući. Treba se vratiti, iako su kuće razrušene, a njive neobrađene. Tko će ih oporaviti i obraditi, ako neće njihovi pravi vlasnici? Biskup je upozorio sve prisutne na odgovornost: „Zar ćemo mi biti ta generacija koja će dopustiti da u Bosni nestane Katoličke crkve i hrvatskoga naroda?! Ne smijemo to dopustiti, jer je BiH naša zemlja i naša domovina. Nemojmo je ostaviti na cjedilu!“ U crkvi, među vjernicima, od kojih su mnogi izbjeglice, čuli su se uzdasi i prigušeni jecaji.

Slika Plehana i dvije grude hrvatske zemlje

Uslijedila je molitva vjernika, koju su i molili vjernici, kako mladi, tako i stariji. A potreba je mnogo. Prinos darova bio je pun simbolike. Najprije su otac i njegov sin, rođen u tuđini, prinijeli radne rukavice, i molili „da sva hrvatska djeca rođena u tuđem svijetu čuju zov domovine i spoznaju da je najljepša molitva u crkvi očeva krštenja, a najslada

Sliku Plehanskoga samostana predao je biskupu Sudaru rođeni Plehančanin (u sredini) vlč. S. Penić

materina pogača s ognjišta u domaćem kraju“. Drugi dar bila je slika franjevačkog samostana na Plehanu kod Dervente, simbola vjere i čežnje Hrvata Bosanske Posavine. Sliku samostana, posavskoga Asiza, prinio je na oltar čovjek koji je odrastao u sjeni plehanskih zvonika: „Gospodine Bože, neka u srcima Posavljaka nikada ne ugasne ljubav prema onome na čemu su nikli i obikli, a rane koje nose u sebi neka liječi živa vjera u skori povratak onamo preko Save“.

Momak i djevojka, odjeveni u hrvatske narodne nošnje, prinose dvije grude hrvatske zemlje: „Svevišnji, prinosimo Ti dvije grude hrvatske zemlje: jednu iz Bosne, s kupreške visoravni, a drugu iz okolice Zvonimirova grada Knina, i vapijemo: Blagoslovi svaku hrvatsku grudu, a sve Hrvate učvrsti i poveži u jedno kako bi opstali svoji na svome i Tebe veličali svojim jezikom do vijeka“.

Ministranti su potom prinijeli misne darove, kruh i hostije, grožđe i vino.

Pod misom su pjevali glazbeno društvo „Croatia“ i ženski zbor iz Münchena, te zbor iz Langenfelda. Poslije mise je održano pučko veselje. Uz užinu i pjesmu. U Nevigesu smo toga dana bili kao kod kuće. „Valja nama što prije kući“ – odzvanjale su i dalje mnogima riječi biskupove propovijedi.

A.H.

Grude hrvatske zemlje iz Knina i s Kupresa

KÜNZELSAU

Seminar za mlade

U organizaciji Caritas-Künzelsau, pod vodstvom gđice Marinke Šekerija održan je seminar za mlade na temu: „Generacijski konflikt u obitelji“.

Seminar je trajao od 3.5. do 6.5. u Waldheimu/Kloster Schöntal, a referent je bio Dr. Čorić fra Šito Šimun iz Berna.

Na seminaru je bilo oko tridesetak sudionika u dobi od 18 do 30 godina. Sudionici seminara u Schöntalu, s prelijepim krajolikom, koji neke podsjećaju na Bosnu, osjećali su zadovoljstvo i sreću po

završetku seminara. Tri dana tišine, svježine, razgovora, druženja, pjesme, šale, daleko od isprogramiranog života u Njemačkoj, često ispunjenog radom i samo radom.

Hrvatska katolička mladež osvežila je svoju dušu u pjesmi, druženju i otvorenom razgovoru o sebi, svojim osjećajima i obiteljskim problemima. Pod vodstvom iskusnog fra Šite, koji je svojim duhom i zna-

njem uvelike zaslužan za uspjeh seminara, tri dana su prošla brzo, tako da su mnogi odmah poželjeli skori susret. Tonka Đikić

KULTURA

IZLOŽBA – VIERNHEIM – INTERNACIONALNI TJEDAN

Umjetnost – sredstvo zbližavanja i sporazumijevanja među narodima

Prvoga svibnja je izložbom hrvatskih umjetnika otvorena u Viernheimu manifestacija pod nazivom „Internacionalni tjedan“. Ovom izložbom hrvatski umjetnici su željeli drugima približiti hrvatsku umjetnost odnosno kulturu. Umjetnička djela predstavljaju most između hrvatske i njemačke kulture.

Izložbu je otvorio gradonačelnik Norbert Hoffmann. Za njega je umjetnost i medij za sporazumijevanje među narodima. Promatrač se udubi, kako reče grado-

načelnik, u raspoloženje i izražaj umjetničkih slika i na taj se način automatski konfrontira s drugom kulturom, načinom razmišljanja, te se uči toleranciji.

Pozdravnu riječ sa strane „Ausländerbeirata“ (Vijeća za strane sugrađane) uputio je nazočnima g. Norbert Steyrleuthner, a u ime Republike Hrvatske Zvonko Plečaš, izaslanik hrvatskoga veleposlanstva u Bonnu. Duje Jurković je potom predstavio umjetnike i protumačio izložena djela. Izlagalo je sedam hrvatskih umj-

Duje Jurković i Sunčica Grubišić

Foto: Edita Kozman

etnika: Zvonimir Balog, Abel Brčić, Sunčica Grubišić, Kazimir Hraste, Duje Jurković, Stipe Nobilo i Josip Slavić.

Izložbu je inicirao gradski „Ausländerbeirat“, koji je ujedno time na simboličan način zahvalio Hrvatima na njihovu doprinosu u izgradnji Njemačke i grada Viernheima, gdje su Hrvati prisutni od 1968. godine.

Za glazbeni ugođaj pobrinuli su se pjevačica Anđela Kolar i pianist Mirko Belić. Glazbeni vrhunac bila je hrvatska ljubavna pjesma koju su skladali Anđela i Mirko, a za koju je Duje Jurković napisao tekst. Čitavu akciju su pomagali i naši gastronomi iz Viernheima koji su pripremili lijepi domijenak. Izložba je ujedno imala i dobrotvorni karakter. Dio novca od prodajne izložbe naš fotograf Toni Toth predat će hrvatskom svećeniku Alojziju Kukecu koji će ga proslijediti najpotrebnijima.

Lj. M.

Otvorenje izložbe

Foto: Edita Kozman

FRANKFURT

„Njemačko-hrvatski trg“

Tako neki Nijemci nazivaju frankfurtski Merianplatz prvu subotu svibnja. Na poticaj jednog njemačkog demokršćanskog člana u hrvatskom „Društvu prijatelja HKDU-a“ za ovo područje tu se već nekoliko godina upriličuje hrvatsko-njemačko slavlje s cjelodnevnim hrvatskim informacijama putem glazbe, knjiga, kaseta, turističkih prospekata i atraktivnom tombolom u korist ratnih žrtava. U suradnji s njemačkim „Touringom“, „Croatia Airlinesom“, Hrvatskom turističkom centralom u Frankfurtu i putničkim uredom „Reisebüro Tabak“ navečer su izvlačeni glavni zgodici: letovi i autobusne karte za Hrvatsku. Zanimanje je kod Nijemaca bilo znatno, ali ovog puta su samo hrvatski gosti izvukli najzanimljivije nagrade. Njemački predstavnik

mladih demokršćana („Junge Union“), gosp. B. Rhein, pozdravio je ovu vrst

doprinosu hrvatske mladeži (koja je sudjelovala vlastitim štandom i folklorom) multikulturi i boljem razumijevanju između domaćih i stranaca.

išpo

KULTUR

NOVA IZDANJA

PREDSTAVLJENA NOVA KNJIGA O OBRANI VUKOVARA

Tako smo branili Vukovar

U Rüsselsheimu, Frankfurtu, Münchenu i Rosenheimu predstavljena knjiga Davora Runtića „Tako smo branili Vukovar“.

Netko reče da je u Vukovaru sve počelo i da će ondje i završiti. Rijetko koji Hrvat može ostati ravnodušan na govor o Vukovaru. Junačka obrana toga grada, na samom početku rata, urezala se svakom u pamćenje. Kao da je strepnja ostala do danas. Knjiga Davora Runtića „Tako smo branili Vukovar“, nakon predstavljanja u domovini, predstavljena je Hrvatima i u nekoliko njemačkih gradova. Uz predstavljanje knjige pisac i njegovi gosti prikazuju i video-kasetu ITN-a, na kojoj je zabilježena reportaža o Vukovaru i vukovarskoj bolnici, te o samom padu grada u agresorske ruke. Te tužne slike vraćaju promatrače ponovno u one dane strepnje, bijesa

ali i ponosa koncem 1991., kada je Vukovar branio cijelu Hrvatsku.

Pisac knjige ističe da su Vukovar branili mnogi, ali je on u ovoj knjizi uspio zabilježiti sjećanja 31 branitelja. Branitelji Vukovara, Borova Sela i Bogdanovaca uspjeli su 90 dana odolijevati stostruko jačem napadaču. Dok je Vukovar branilo 1803 branitelja, dotle je jugovojška s paramilitarnim hordama napadala s 35000 vojnika. Pokolj vukovarskih branitelja, građana i ranjenika nastat će nakon pada grada. Iako je bio opkoljen s tri čvrsta obruča, Vukovar se dugo branio, a mnogi su se

Razmijenjeni hrvatski vojnici iz Vukovara u Našicama

uspjeli probiti na slobodno hrvatsko područje. O toj epopeji, koja u povijest može ući samo pod imenom „Bitka za Vukovar“, svjedoče momci koji su htjeli braniti svoju hrvatsku domovinu i svoj Vukovar. Knjiga se čita u dahu.

Predgovor knjizi napisao je predsjednik RH Franjo Tuđman, a izdavač su „Vinkovačke jeseni“. Sljedeću knjigu o Vukovaru ispisat će hrvatski povratnici u svoj grad na obalama Dunava.

ab

MÜNSTER

Lettmannove knjige na hrvatskom jeziku

U župnoj dvorani sv. Martina predstavljeni su 7.5. o.g. prijevodi na hrvatski jezik triju knjiga biskupa Reinharda Lettmanna, koje je učinio dr. fra Luka Marković

Hrvatska kulturna zajednica e.V. iz Münster (osn. 1990.) priredila je 7. svibnja o.g. u župnoj dvorani sv. Martina predstavljanje prijevoda na hrvatski jezik triju knjiga münsterskog biskupa dr. Reinharda Lettmanna. Sve tri knjige na hrvatski jezik

preveo je dr. fra Luka Marković, voditelj hrvatske katoličke zajednice Münster. Predstavljene su slijedeće knjige: „Was er Euch sagt, das tut – Što god vam rekne učinite“, „Aufbruch aus der Begegnung – Polet iz susreta“ i „Mut gibst Du meinen Schwingen – Na krilima nade“. Renata Steindorff, predsjednica kulturne zajednice, rekla je da su knjige duhovnoga sadržaja upravo sada potrebne Hrvatskoj. Prevodilac dr. fra Luka Marković je istaknuo kako knjiga danas nažalost gubi na značenju u usporedbi s velikim probojem

tehničkih medija. Ipak, većina govornika je naglasila, kako je knjiga i danas potrebna, kako provocira na razmišljanje. Predstavljanju prijevoda bio je nazočan i biskup Lettmann, koji je istaknuo principe nade i ljudskoga dostojanstva kao najvažnije principe čovjeka. Knjige su zanimljive ne samo čitateljima u domovini, nego i Hrvatima koji žive i rade u Njemačkoj. Prijevode svojih knjiga na hrvatski jezik opisao je vrlo uspješnim. Predstavljanje prevedenih knjiga, pred oko 150 gostiju, uzveličao je svojim pjevanjem i zbor hrvatske katoličke zajednice. „Münsterische Zeitung“ i „Westfälische Nachrichten“ donijeli su priloge s fotografijama o ovom kulturnom događaju.

■

KNJIGA O (NE)POVRATKU

Nema povratka u mirnu Hrvatsku

Rudi Tomić, Nema povratka u mirnu Hrvatsku. Tuđmanov poziv bez odziva, Hrvatski put, Toronto 1996.

U nakladi izdavačke kuće „Hrvatski put“ iz Toronta tiskana je knjižica Rudia Tomića pod gornjim naslovom. Knjižica obrađuje problem povratka odnosno nevraćanja iseljenih Hrvata u Hrvatsku, iako su se s proglašenjem hrvatske države, dolaskom slobode i demokracije, te s oslobođenjem gotovo cijele zemlje, za to stekli svi predu-

vjeti. Pisac tvrdi da u iseljeništvu vlada velika želja za povratkom, ali da su mnogi neodlučni, da imaju svoje dobre i loše razloge, te da su pozivi o povratku, pa i s najviših mjesta u domovini, dakako i od predsjednika Tuđmana, vrlo često fraze ili prazna obećanja. Pisac potom ukratko obrađuje nekoliko tema: „ekstremnu hrvatsku političku emigraciju“, utemeljenje Hrvatskog svjetskog kongresa, položaj povratnika-pojedinaца u Hrvatskoj, napose u strukturama vlasti, te općenito opisuje život onih koji se vrte kući. Autor Tomić se pri-

pisanju ove knjižice poslužio ponajviše govorima hrvatskih političara u vezi s povratkom i iseljeništvom, ulomcima iz novinskih članaka, većinom iz iseljeničkih novina, ali i iz domovinskih, koje su pisale o iseljeničkoj tematici. U Tomićevoj knjižici citirani su tako i dijelovi triju priloga objavljenih u „Živoj zajednici“. Šteta je što je knjižica tehnički urađena prilično nekvalitetno, a potkralo se i više jezičnih pogrešaka i lektorskih propusta. Ipak je ova knjižica u svakom slučaju prvi sustavniji pokušaj obrade problema (ne)vraćanja iseljenih Hrvata u domovinu, te je u tom smislu korisna i poticajna. Narudžbe: Hrvatski put, 388510 Toronto, Ontario, M6S 3N0, Canada. Tel./fax: 416-621-4819.

ab

KULTURA

FRANKFURT

Zbor članova – zbor ideja

Najstarije postojeće pečalbarsko Hrvatsko kulturno društvo u Europi, ono za Frankfurt na Majni i okolicu, održalo je, sukladno Pravilniku, svoj dvogodišnji Zbor članova 20. travnja o.g. u modernim prostorijama Hrvatskog promidžbenog centra tvrtke „Coral trading“. Nakon podnesenih izvještaja o djelatnosti od svibnja 1994. i razrješenja dužnosti dosadašnje uprave, izabrana je nova. Na slici (s.l.n.d.): Anto Šatara, tajnik, dr. Stanislav Janović, odbornik (inače najdulji predsjednik: od osnutka 1970. do 1994.), gđa Barbara Šafar, blagajnica, Ivan Šponar, predsjednik, prof. Ljerka Školnik, odbornica, dr. Slavko Leban, odbornik, dipl. ing. Zlatko Ciglar, dopredsjednik i dipl. ing. Srećko Španjol-Šimunelić, odbornik. (Na slici manjka 2. tajnica, gđa Slobodanka Herceg.) Novoizabrana uprava predložila je i svoj plan daljnjeg djelovanja: suradnja u akcijama i aktivnostima s drugim hrvatskim i njemačkim udruzbama, tečajevi za obogaćivanje hrvatskog govornog izraza (u suradnji s Hrv. učiteljskim društvom „Bartol Kašić“

i Savezom hrvatske mladeži rajnsko-majnskog područja), zajednička proslava Dana hrv. državnosti, koncert Varaždinskog komornog orkestra u uglednoj Staroj operi, 20. rujna (u suorganizaciji osam

hrv. udružbi) i zagrebačkog zbora „Lira“, u listopadu/studenom. Pomaganje i savjetovanje hrvatskih izbjeglica i mladeži uz humanitarni angažman ostaju i nadalje zadaci Društva, kolektivno učlanjenog u Matici hrvatskoj, koje je ove godine ostavilo za sobom svoj „srebrni pir“.

išpo Foto: Stanko Krželj

STUTTGART

Kroz njemački muzej na hrvatskom jeziku

U Stuttgartu, u Zemaljskom muzeju Württemberga (Württembergisches Landesmuseum), na mjesečnom programu nalaze se redovito i stručna vođenja na hrvatskom.

Na središnjem trgu grada Stuttgarta koji nosi naziv Schloßplatz, stoje dva dvorca jedan pored drugog, stari i novi. Dok novi dvorac služi za reprezentativne svrhe vlade Baden-Württemberga, u starom dvorcu (Altes Schloß) smješten je jedan od najbolje opremljenih muzeja za pedagoška vođenja u Njemačkoj.

Ovaj muzej vjerojatno je jedini muzej u svijetu izvan Hrvatske koji nudi redovita mjesečna stručna vođenja na hrvatskom jeziku, a to već 15 godina radi profesorica arheologije Anka Krstić.

Među desetak zbirki muzeja posebnu atrakciju predstavlja zbirka predhistorije, najstariji nalazi iz doba paleolita 300 000 do 30 000 godina prije Krista, ostaci mastodonta, to jest gravura na kosti te nalazi homo erectusa iz doline rijeke Neckar. Muzej predstavlja i najatraktivniji europski intaktni nalaz keltskog prvaka nadenog u Hochdorfu kraj Ludwigsburga iz 6. stoljeća prije Krista. Tu su dakako i grčki i rimski nalazi iz

zbirke Sieglin, zatim zbirka stakla donatora Wolfa, zbirka seobe naroda s izrazito vrijednom alemanskom zbirkom u kojoj su nalazi zlata i srebra iz bogato opremljenih grobova iz 4. do 8. stoljeća. Ne smije se izostaviti i vrlo bogata zbirka kršćanske skulpture te zbirka kruna württemberških kraljeva. Württemberg je, za informaciju, postao kraljevinom milošću Napoleona 1806. godine, međutim württemberški kraljevi nikada nisu nosili krunu na glavi.

Svrha ovih vođenja je približavanje baštine ove pokrajine građanima koji ovdje žive, da bi kroz bolje poznavanje povijesti svojeg novog zavičaja približili i zavoljeli ovo podneblje.

S druge strane, uspoređujući odgovarajuća razdoblja s onima iz domovine i njezinu kulturnu baštinu te primjere tamošnjih nalaza, dolazi do povezivanja kulturnog jedinstva kroz mnogostrukost izraza.

Za sve koji žele još više upoznati okolinu u kojoj žive plan vođenja možete dobiti u Württembergisches Landesmuseum, u starom dvorcu, Altes Schloß, Schillerplatz 6, Stuttgart.

Alen Legović

Izložak u Zemaljskom muzeju u Stuttgartu

KULTUR

JEDINSTVENE FOTOGRAFIJE

Lica Bosne

U prostorijama „Seidlvilla“ u Münchenu održana je od 3. 5. do 9. 6. izložba fotografija njemačke fotoreporterke Erike Groth-Schmachtenberger koje je snimila u Bosni 1935. i 1938.

To su jedinstvene fotografije! To je otkriće! To su zaista *lica Bosne*, i to one Bosne od prije 60 godina. To su zaboravljene slike drevne Bosne. To su lica koja je fotoaparatom snimila strastvena fotoreporterka Erika Groth-Schmachtenberger (1906 – 1992). U to doba je Bosna u Njemačkoj reklamirana kao jedna od najzanimljivijih turističkih zemalja. Austrougarska uprava (1878-1918) pokušala je donijeti u Bosnu ondašnju europsku razvojni razinu. Razvojem industrije, otvaranjem željezničkih pruga, cesta, kulturnih i školskih ustanova, Bosna se tada bila vratila pod europski civilizacijski kišobran. Zanimanje za nju bilo je posebno veliko među njemačkim znanstvenicima, novinarima, kulturnim djelatnicima. Zato postoje brojni zapisi o Bosni

na njemačkom jeziku. Rijetki su međutim fotografski zapisi o Bosni iz toga vremena. Zato su izložene fotografije značajnije. Prikazuju mnoštvo motiva: hrvatske žene u ondašnjoj nošnji u Jajcu, trgovce na Baščaršiji u Sarajevu, jahača na nepoznatom mjestu, karavanu konjanika koji radoznalo promatraju automobil...

Izložbu je priredilo Hrvatsko obiteljsko kolo iz Münchena u suradnji s referatom za kulturu toga grada. Idejni začetnici i priređivači su Jozo Džambo i Anto

Jeličić. Izložba „Lica Bosne“ koncipirana je kao putujuća i može se, u dogovoru s organizatorom, posuditi (tel./fax: 089/7608241).

PRIMILI SMO:

– **Stojan Miloš, Junaci s Vlašića**, Press centar HVO Travnik 1992., 30 stranica. Ovo je jedna od prvih dokumentiranih knjižica jugosrpskih zločina na Travniku, a posebno na hrvatske branitelje. JNA je odavno znala da je Vlašić strateški najvažnija točka u srednjoj Bosni, pa su na njemu zauzeli najvažnije položaje. Ipak, hrvatski branitelji se nisu predavali. Jedna skupina od 13 branitelja našla se 15.5.1992. u neprijateljskom okruženju te upala u njegove zločinačke ruke. Fotografije i drugi službeni dokumenti te izjave preživjelih, govore u ovoj knjižici o zvjerskom masakru. Bio je to dan koji je župu Ovčarevo i cijelu travničku okolinu zavio u crno. Mnogi bi se mislili treba li uopće objaviti tako strahovite slike masakriranih tijela. Ipak, ova knjižica svjedočit će budućim naraštajima o hrabrosti njihovih predaka u obrani domovine, ali i o zvjerstvu i nečovještvu nekadašnjih susjeda.

– **Stojan Miloš, Od Bučica do Beča**, HKD Napredak, Vitez 1994., stranica 70. Ovo je zapravo životopis fra Marijana Šunjića, bosanskog franjevca i biskupa, (rođen 1789. u Bučicama kod Novog Travnika,

umro 1860. u Beču, a pokopan u Gučoj Gori kod Travnika). Znameniti biskup opisan je kao socijalni djelatnik, diplomat, veliki jezikoslovac, povjesnik i mislilac... Jedno poglavlje domosi i prilog o njegovu književnom radu. Ova biografija značajnog franjevca i biskupa napisana je i tiskana usred rata u potpuno opkoljenoj Lašvanskoj dolini. I na taj način se pokazalo da je srednja Bosna zemlja zaslužnih Hrvata i da oni nemaju ići nikamo, nego ostati na svojoj zemlji i uz grobove svojih velikana.

– **Willi Hoffsümer, Vino u posudama. Ženidbeni nagovori**. S njemačkoga preveo i izdao fra Jozo Župić. Stranica 130.

U knjizi se nalazi 40 nagovora prigodom vjenčanja. To je prava pomoć svećenicima i pastoralnim djelatnicima u pripravi zaručnika za sakrament ženidbe. Narudžbe: Fra Jozo Župić, Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split.

– **Daniela Bissig-Bestgen, Poznajesh li dragoga Boga?**, Služba Božja Makarska 1995. S njemačkoga preveo fra Jozo Župić. Stranica 78.

Ova knjiga odgovara na svakodnevni problem roditelja i odraslih: kako s djecom govoriti o Bogu i vjeri? Za djecu su obrađene teme: Tko je dragi Bog?, Božje stvorenje, Bog oprašta, crkva, Božić, Isus, Uskrs, misa. Narudžbe: Služba Božja, Franjevački put 1, 21300 Makarska.

Hodočašće u Altötting

23. Hrvatsko nacionalno hodočašće u Altötting (Kroatische Nationalwallfahrt) održava se u nedjelju, 30. lipnja 1996.

Okvirni program:

- dolazak **do 10 sati**,
- od **10 sati** ispovijed u bazilici sv. Ane,
- u **11,30 sati** hodočasnička misa u bazilici sv. Ane (završava s procesijom do zavjetne kapele),
- u **16 sati** završna pobožnost u bazilici sv. Ane.

(Ubuduće će se ovo naše hodočašće održavati na zadnju nedjelju u lipnju.)

Josip Antonac

HUMOR BY MARKO OBERT

SAREN

TIŠINA!

OBERT a6

PAŠKINA KARTULINA

Neću pulitiku u svojoj butizi

I dok već sada sanjan o litu, moru i mojoj babi Cviti, kako će me i ove godine dočekati sa lešon ribom, fritulama i mladon blitvom, naše uredništvo ima pune ruke posla. Žale im se na sve strane, pogotovo ljudi iz upuzicije. Čujen, rekoše mi, da je zva i pisa jedan emigrant iz Švice, da su zvali neki iz germanskog ogranka Asp-a, jer da su se najutuli i na „ličnost mjeseca“ i na Paškinu zadnju kartulinu, to je ono o generalu s četiri šterne, a posebno na onu besidu di san napisu da je mali Ive – prisidnik Adz-a Vrankfurt, lip, pametan i drag čovik, te da ću poć na slidićin izborima odma glasat za Ivu. I tu se čša prelila, čak je reka da se cila redakcija „Žive“ stavila na stranu Adz-a, koji valjda odumire.

E, onda sam se razljutija, nešto u sebi zabeštima, sija, popija dvi čaše crnoga i u glavi napisa demanti. Ma pitan se ja tako, kako upuzicija koja navija za demokraciju, ne bi dozvolila Paški da slobodno iznese ovo malo svog mišljenja i srca. Ja sam vidija pet puta maloga Ivu, priča s njim i puno mi se dopa. A pitan ja tog, ča bi rekli purgeri gospona, ča to ja ne bi smija napisat svoje mišljenje i osičaje. Možda samo zbog toga ča je mali Ive sada šef Adz-a u Vrankfurtu. E tako misliti, nije lipo, jer pisa san ja prije par broji sve najlpiše isto o Ivi, ali iz Akdu, o Zdravku iz Spd, o petšest Asp-

stranaka i njiovi judi, i o mnogim drugim, pa se na to nije nitko žalio iz Adz-a. Kad sam opet i ja, a, Bog da mi prosti, i naša „Živa“ pisali o privarama u pritvorbi i privatizaciji, o iznenadnom bogaćenju i Prisidnikovih unuka, tada nam se nitko nije javio, ni da bi nas napa, ni da nas pofali. To naše pisanje i ima i nema veze s pulitikom, jer sutra da mali Ive iz Adz-a pride u Asp ili crkveni odbor, ja bi opet iša glasat za njega. A moraću opet skoro i njega spomeniti, jer se ženi bosanskom Rvaticom, pa ćemo vidit kakva će onda bit ovicijelna pulitika prema Bosni. Ali, ne zamirite, tako je to u Paškinjoj butizi di ima i trača, ali di vlada demokracija. Glavno da je uik naš čovik i teplo srce u prvon planu, a ne pulitičke udruge i igre.

Zato se iz upuzicije neka niko ne ljuti, jer mi pišemo i o lipin i manje lipin stvarima u našoj iseljenoj rvackoj domovini, te o pravin domoljubima i uspišnim biznismenima. A jedan od takih je i naš Zdenko, ki je opet organizira veliku pulitičku tribinu u Egelsbahu kod Vrankfurta. Našli su se tamo naši poznati pulitičari: Tomac, Pankretić, Mišetić, Čačić i neki drug Sračić, i cilo vrime opet lupali o demokraciji. Slušalo ih je ovon prilikom 50 ljudi, računajući i redare. Eto, ka da se i naše iseljenišтво zasitilo pulitike, a mnogima je i

© 96 OBERT

skupo platiti ulaznicu od dvajset marak. A mene baš i nije puno briga za to, jer mi ovi dan ističe duldung, koji sam dobija poslin rata. Dok sam bija u vojsci, neki su direkturi privatizirali našu firmu. Kad sam se vratija i tražija svoj stari posa u svojoj staroj firmi, dobija sam otkaz. Tako sam svitija da revolucija jopet ždere svoju dicu. Ipak, mi sada nije bilo toliko krivo, jer smo mi oslobodili Rvacku, a direkturi i menadžeri oslobidili su nas i posla i firme, te san ja lipo put pod noge pa u Germaniju di mi dadoše duldung. Eto, mili moji, već sam bija nešto onako na crno zaradija po raznim baustelam, naši su me nekoliko puta dobro nasamarili za satnicu i za lov (ko će koga ko svoj svoga). Ostalo je, fala Bogu, za putni trošak do doma, pa makar mora jopet na more. Ne na sunčanje, nego lovit ribu ili, nedajbože, jopet priko mora. Onda ću van lipo ubuduće pisat kartuline s plavog, našeg i slobodnog mora i virujte da neću puno grišiti u pisanju. Oslim ako na naše plaže ne navale one lipe i jedre Švabice. Eee, tada se svakom omakne kakva pogriška. Da i moj ispodnik don Jure ne ostane brez posla.

NAGRADNA KRIŽALJKA

Rješenje pošaljite najkasnije do 10. VII. 1996.

	NIZ SPOJENIH METALNIH KAPAKA	IRIDIJ	OSAMLIJEN	PIĆE PRIJE JEJA	BELGIJA	2. IME, OLGA	MARKA SPORTSKE OPREME		PONEKAJ	DALJA, OBLIK IMENA ANA	ITALIJA	VRSTA MORSKOG PUŽA				
RODNO MJEŠTO SLAVNOG SVEČA								ABELOV UBOJCA LI					□□□□□□□□ SPLIT□PUMA KREZUBINE□ RASIMA□ASK IG□DARUVAR□B□□□□ S□ZACIN□REDAKTOR TUS□IŠ□S□POTREBE OJ□OTITIS□PIA□EK MUTREČETISUČJEČE □TRI□SOLIN□ETAT KRITIKA□ODAZVATI KOKI□TRASA□LINIČ			RJEŠENJE KRIZALJKE IZ PROŠLOG BROJA
KIDU CRNE DUKE					NAJČEŠĆE ZNAK SVEČA ZVJERKA IZ SJ. AMERIKE					AMPER ŽENA DRUGE VJERE						
DUŠIK		VOLJA, ŽE- LJA, (TUR.) ČLAN SVE- ČEVA REDA						SASTOJAK ČAJA GLUMAC BELOJ								
AIR FRANCE			RADIJ ISTA SLOVA		AUTOOZNA- KA KENJE STR. Ž. IMJE				NATRIJ ŠVEDSKI AUTOMOBIL							
MEDITER- ANSKO HRAST, ČESVINA							POSUDA ZA UHVATJANJE, PREVALITI, PROPUTOVATI						PISARIL BILJEŽNICI	UČENJE, POLAŽENJE VISOKE ŠKOLE	NAMJESNIK (BISKUPINI) ZALOBNA ODJEĆA	Nagrađeni: Adela Ravlija Weißwasser · Nada-Andel- ka Eeremut, Winnenden Iva Delaš, München
SVETAC, PROPOVJEDNIK I ČUDOTVORAC BLAŽEN 13. LIPNJA SJ. NAZIV ZA VJETAH																
A NI			JEZERO U FINSKOJ OZLJEDE						LJ VRSTA AMERIČKOG MAJMUHA			KOPNO OKRUŽENO MOREM PLIN (196)				
ŽIVAC					ŽIVOTOPISAC SV. FRANJE, SVETI LONAC											
GLIWICA GARDNER				ZAGRIJAVA KUĆU D S				BORAC S BIXOVINA NAŠICE								
ŽČANO GLAZBALO (MIN.)									GRDITI, PREKO- RAVATI 2. SLOVO							
	STAZA, PUT						DRŽAVNA NA BALKANU									

S KRISTOM U TREĆE TISUĆLJEĆE

Moja domovina

Hrvatsko dušobrižništvo u Njemačkoj priredilo je ovogodišnji, u dijaspori 25. po redu, Susret hrvatske katoličke mladeži u sklopu Nacionalnog susreta hrvatske katoličke mladeži u Splitu. Iz hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj i Austriji na Susret je stiglo preko 2000 mladih. Oni su prvu točku svoga susreta imali već 6. lipnja u Kninu, a potom su se pridružili zajedničkom programu. Zasebna misa za mlade iz dijaspore slavljenja je 8. lipnja u 18 sati u crkvi Gospe od zdravlja u Splitu. U programu na stadionu „Poljud“, u subotu su u izravnom televizijskom prijenosu, nastupili i mladi iz Beča, Frankfurta, Mannheima, Dortmunda... Mladi su ovim posjetom još bolje upoznali domovinu svojih roditelja i predaka, imaju uglavnom izvrsne dojmove, a tek će se vidjeti hoće li odgovoriti pozivima na povratak.

Na jug, u Hrvatsku! U Knin i u Split! Na Susret hrvatske katoličke mladeži! Bila je to parola koja je u svibnju odjekivala po našim zajednicama u Njemačkoj. Na dugo putovanje busom prema jugu krenuli su mladi, sa svojim svećenicima, pastoralnim suradnicima i časnim sestrama, već 5. lipnja. Uz pjesmu i radost u srcu. Mnogi su usput svratili u Zagreb, pa na prekrasne Plitvice. Putovanje kroz oslobođena područja svjedočilo je o ratu i njegovu rušilaštvu, ali i o postignutoj slobodi i njezinoj ljepoti.

U oluji na kninskoj tvrđavi

Knin je bio prva službena postaja ovogodišnjeg susreta mladih iz dijaspore. Desetine autobusa slilo se na kninski autobusni kolodvor. Za većinu mladih bio je to prvi, ali radosni susret s Kninom. Gradić, koji je desetljećima slovio kao predvodnik srpskog nacionalizma, a u zadnjih pet godina bio je i središte srpske pobune, ratnoga zla i mržnje protiv Hrvatske i Hrvata, sada je davao posve drugačiju sliku. Naime, još izdaleka se na njegovoj tvrđavi moglo vidjeti lepršanje hrvatske, a ne neke druge, trobojnice. Na prilazima gradu, na ulicama, srdačno nas dočekuju hrvatski policajci i vojnici. Oni kojima je tu uvijek bilo mjesto, i koji odatle više nikada nikamo neće ići. Kninske ulice oživjele su mladošću. Ratni ožiljci su vidljivi gotovo na svakom koraku. Svi imaju jedan cilj – tvrđava.

Pješačenje na tvrđavu slično zavjetno hodočašće. Svi se razmili po tvrdim zidinama, ali nitko ne propušta otići do vrha, do zastave. Srce jače kuca. Pogled puca na drevni grad dobroga kralja Zvonimira. Na tvrđavi nitko ne osjeća ništa drugo osim ponosa, sreće, radosti.

U 17 sati započinje program pjevanjem „Lijepe naše“. Točno u 17 sati također započinje padati olujna kiša. Ali, nitko se nije maknuo, svi su pjevali iz svega srca, a kiša je nemilosrdno tukla lagano odjevene djevojke i mladiće. Bilo je to stvarno podsjećanje na jednu drugu „Oluju“. Uslijedila je stanka od dvadesetak minuta. Prekinuli su je mladi iz Berlina svojom pjesmom. Potom su mlade pozdravili: šibenski biskup, domaćin, mons. Srećko Badurina, fra Bernard Dukić, fra Luka Delić, gvardijan kninskoga samostana sv. Ante, g. Šamija, zamjenik povjerenika hrvatske vlade za Knin. Zbor mladih iz Berlina otpjevao je nekoliko pjesama, a limena glazba s Trilja pratila je pjevanje sviju. Pročitano je i čitanje proroka Ezekijela o „zemlji koju Bog daje ocima našim“, a mladi su u molitvi vjernika iskazali svoje prošnje za Crkvu, domovinu, hrvatski narod, za mlade, za mir, za poginule i pokojne.

Uslijedilo je obvezno fotografiranje, te spuštanje na kninski kolodvor. Ondje su pripadnici hrvatske vojske mlade počastili sokovima i sladoledom. Potom su se autobusi zaputili u Medenu kod Trogira, gdje

se smjestila većina mladih. Petak je bio slobodan dan: za izlete u Međugorje, Sinj, za razgledanje Splita, za kupanje... U subotu, 8. lipnja, prijepodne, na kvizu znanja sudjelovali su i mladi iz Frankfurta, Bielefelda, Lüdenscheida, Hagen i još nekih gradova, a neke skupine su se natjecale i u sportskim natjecanjima. Visoko drugo mjesto u kvizu znanja zauzela je i Andreja iz Frankfurta. Mladi iz Njemačke i Austrije imali su u 18 sati posebnu zajedničku misu u crkvi Gospe od zdravlja. Misu je predvodio mons. Giulio Einaudi, apostolski nuncij u Hrvatskoj, a propovijedao je fra Ignacije Vugdelija. Pod misom su pjevali mladi iz Berlina.

„Večeras nam svima življe srce bije...“

A na Hajdukovu stadionu na Poljudu, od 20 do 24 sata, dogodio se te večeri nezaboravni spektakl. Tu su dakako bili nazočni i mladi iz dijaspore, njih oko 2500 do 3000. S 40-ak tisuća ostalih mladih iz Hrvatske i BiH, brzo su se razumjeli. Spontano je napravljen štimung koji se rijetko viđa na stadionima. U molitvi, pjesmi i zajedništvu moglo se doživjeti samo radost. Na licima mladih i starijih tekle su suze, ali suze radosti, suze sreće. Pa, ljudi moji, je li to moguće?! – uzviknuo bi na tom mjestu poznati sportski komentator. Sve je bilo moguće te večeri; te noći koja se pretvorila u dan. U predprogramu su podijeljene nagrade pobjednicima u kvizu i sportskim natjecanjima. Zanimljivo je da su mnoštvo nagrada pokupili mladi u izbjeglištvu, točnije oni iz bugojanske izbjegličke škole u Baškoj Vodi. Službeni program, s izravnim prijenosom na HRT-u, započeo je u 21,35 sati, molitvenom pjesmom o milosti i hrvatskom himnom. Ne samo tada, te se večeri cijeli stadion pretvorio u jedan glas, u jedno srce, u jednu misao. Uslijedili su neizbježni pozdravi. Pomoćni splitsko-makarski biskup mons. Marin Barišić uputio je riječi pozdrava u ime organizacijskog odbora: „Večeras nam svima življe srce bije!“ Dr. Jure Radić, izaslanik predsjednika Tuđmana, rekao je da Hrvatska i hrvatski narod općenito računaju na svoju mladež, koja je graditelj nacionalne budućnosti. Mlade iz

Hrvatski vojnici u Kninu počastili su mlade iz iseljeničtva sokovima i sladoledom

Treffen junger Katholiken in Kroatien • 6.–9.6.1996

▲ Mladi iz Nice (Francuska) na stadionu „Poljud“
Foto: Josip Štilinović

Splitske balerine i baletani na spektakularan način su okončali kulturno-religiozni program na Poljudu
Foto: AB

iseljeničtva pozvao je da se vrate u domovinu. Splitski gradonačelnik Grabić i župan Peronja pozdravili su mlade u ime grada i županije. Papa Ivan Pavao II. uputio je mladima okupljenim na ovom susretu posebnu poruku odnosno pastirsko pismo, koje je javno pročitano gotovo u cijelosti.

Ljubav nas veže i spaja

Onda nas je sve pjesmom i plesom povezala ljubav, ljubav koja je procvjetala iz vjere i nade. S mladim bogoslovima pjevao je cijeli stadion Papinu pjesmu „Krist na žalu“. S Majom Blagdan su također svi, ama baš svi, pjevali o svetoj ljubavi. Slično i s

Draženom Zečićem i drugim pjevačima i pjevačicama.

S mladima iz Beča svi su plesali Bunjevačko kolo, a mladi iz Frankfurta mae-

stralno su izveli završno kolo iz opere „Eros onog svijeta“. Na koncu su mladi splitski baletani na slikovit način poželjeli mir cijelom svijetu i svojoj domovini. Stadionom je orilo: „Moja domovina, moja domovina...“, „Od stoljeća sedmog...“, „Kriste u tvoje ime...“ Bože moj, kako je bilo divno biti te večeri na tom mjestu! Mlade nije povezivala samo pjesma i ljubav. Povezali su i svoje šalove, da se što više zbliže i upoznaju, da se osjete zajedno s Kristom. Bio je to jasan signal, poruka svima, da će oni s Kristom krenuti u treće tisućljeće.

U Solinu, u kolijevci kršćanstva

S njima je te večeri bio sav hrvatski narod, u domovini, u iseljeničtvu, u BiH i drugdje. S njima su bili i naši kardinali Kuharić i Puljić, te većina biskupa, kao i svećenici, časne sestre, pastoralni suradnici, katehete. Svoju poruku mladima oni su uputili u nedjelju u Solinu, na svečanoj misi za mlade. Kardinal Kuharić je u propovijedi

Veliki pjevački zbor mladih na misi u Solinu

Foto: Josip Štilinović

istaknuo da su mladi nada i budućnost vjere, Crkve i naroda. „Ne dajte se zavesti lažnim prorocima. Molite i slušajte Kristove riječi, ne popuštajte praznim iluzijama, koje se često na kraju pokazuju tragičnima. Život dakle birajte, a ne smrt!“, rekao je Kuharić. U prinosu darova sudjelovali su i mladi iz Oberhausena.

Mnogi mladi iz Njemačke morali su još toga jutro put sjevera. Susret s domovinom bio je uglavnom veličanstven. U njihovu sjećanju trajno će ostati nezaboravna sveta poljudska noć, oluja na kninskoj tvrđavi, plitvičke ljepote, toplo modro more, ljubaznost hrvatske policije i vojske, junaštvo i optimizam vršnjaka u domovini. Brzo će zaboraviti prljave sobe i lošu hranu u hotelima, nenormalnu skupoću i neljubaznost osoblja, neugodnosti na slovenskoj granici (ponovno! i dokle?!). Ostat će ljubav, sveta ljubav, prema Bogu i Crkvi, domovini i narodu. Ostat će vjera i nada u Krista, koji je siguran putokaz u treće i svako slijedeće tisućljeće.

T. G.

Treffen junger Katholiken in Kroatien vom 6. bis 9. 6. 1996

MIT CHRISTUS IN DAS DRITTE JAHRTAUSEND

▼ Die Folkloregruppe aus Wien mit dem kroatischen Reigen „Bunjevačko kolo“ aus der Vojvodina im Stadion Poljud in Split

▲ Das „Croatia Ensemble“ aus Frankfurt führte den wunderschönen Schlußreigen aus der kroatischen Oper „Ero der Schelm“ auf

Jugend von allen Seiten Kroatiens, Bosniens und Herzegowina und aus anderen Ländern Europas feiern die hl. Messe in Solin ►

▼ Andreja und Lidija aus Frankfurt (in der Mitte) errangen den 2. Platz im Bibel-Quiz

Fotos: Josip Štilinović

CROATIA INVEST

ZA SIGURNU BUDUĆNOST

Postvertriebsstück D 2384 E Gebühr bezahlt:

Veranstaltung: 6. Meeting „Katholische Jugend in Kroatien“ vom 6. bis 9. Juni 1996 in Split, Kroatien